

М

Барои ваҳдат, рушди устувори иқтисодӣ
ва зиндагии шоистаи мардум!

ИНБАРИ ХАЛҚ

www.tribun.tj
E-mail: minbarihalk@bk.ru

4 феввали
соли 2015,
чоршанбе,
№6 (985)

НАШРИЯИ МАРКАЗИИ ҲИЗБИ ХАЛҚИИ ДЕМОКРАТИИ ТОҶИКИСТОН

ҲАМВАТАНОНИ АЗИЗ!

Пешорӯи мо маъракаи муҳими сиёсӣ - интихоботи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва маҷлисиҳои маҳаллии вакилони халқ қарор дорад. Агар Шумо ҷонибдори рушду ободӣ, фазои беғубори кишвар, ваҳдати ҳамгилӣ ва зиндагии шоистаи мардум бошед, таърихи 1 уми мартӣ соли равон ба тарафдории номзадҳои ҲҚДТ овоз диҳед! Мо дар давраҳои душвортарин ва ҳассос истиқлолияти давлатии худро эълон намудем, ки ин неъматҳои парвардигор мукофоти амал алайҳи ҳама гуна бедодгарии таърих нисбати миллати мубориз ва қавииродаи мо буд. Мо роҳи нави худро интихоб намудем, ки роҳи истиқлолият ва озодист. Мо ҳонаи нави худ, Тоҷикистони соҳибистиқлолро бино намудем, ки ҳонаи умеди ҳар як тоҷику тоҷикистонӣ аст.

Ояндаи Ватан аз интихоби
Шумо вобаста аст!

ҲҚДТ

Дӯст доштани Ватан аз
ИМОН аст!

ҶАЛАСАИ НАВБАТИИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Таърихи 30 январӣ соли равон таҳти раёсати Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раиси Ҳукумати кишвар Эмомалӣ Раҳмон маҷлиси навбатии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид.

Дар оғози маҷлис Нақшаи чорабиниҳо оид ба иҷрои вазифаҳо, ки дар Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 23 январӣ соли 2015 зикр гардидаанд, тасдиқ карда шуд.

Нақшаи мазкур аз 74 банд иборат буда, дар он, аз ҷумла, доир ба таҳияи нақшаҳои чорабиниҳои идоравӣ барои омӯзиш ва иҷрои нишондодҳои Паём, Соли оила эълон намудани соли 2015, таъсиси институти Ваколатдор оид ба ҳуқуқи кӯдак ва чорабиниҳои зиёда барои коҳиш додани таъсири манфии омилҳои беруна ба иқтисоди Тоҷикистон, аз ҷумла тавассути афзун намудани истеҳсолоти ватанӣ ва иқтисоди содироти кишвар ва муҳайёосозии беш аз 200 000 ҷойҳои нави корӣ

дар соли равон пешбинӣ шудаанд.

Сипас Ҳайати Кумитаи

тадорукот оид ба таҷлили 25-солагии истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва

нақшаи чорабиниҳо оид ба истиқболи ин санаи фархундаи таърихӣ, ки қариб аз 200

банд иборат аст, тасдиқ карда шуд.

Таъкид гардид, ки 25-солагии истиқлоли давлатии Тоҷикистон бо дастовардҳои бузурги иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, илмӣ ва фарҳангӣ бояд истиқбол гирифта шавад.

Роҳбарияти мақомоти марказӣ ва маҳаллии ҳокимияти давлатӣ вазифадор карда шуданд, ки корҳои созандагӣ бунёдкорӣ, ободонию муҳити зист, бунёди корхонаю муассисаҳои истеҳсолӣ ва афзун намудани ҷойҳои кориро вусъат бахшида, рушди босуботи бонизоми иҷтимоӣ иқтисодии кишварро таъмин намоянд.

Як зумра чорабиниҳои муҳими дигар доир ба тарғибу ташвиқи арзишҳои воло ва муқаддасоти таърихӣ фарҳангӣ, тарбияи ҳисси ҳештаншиносӣ ва ифтихору сарфарозӣ аз давлатдорӣ миллӣ ва баланд бардоштани масъулияти ватандорӣ насли ҷавони кишвар дар назар аст. Лоихаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Оид ба ворид намудани тағйирот ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи солимии репродуктивӣ ва ҳуқуқҳои репродуктивӣ" маъқул доништа шуда, ба баррасии Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардид. Доир ба як қатор масъалаҳои дигар низ қарорҳои дахлдор қабул карда шуд.

Дирӯз Президенти кишвар Эмомалӣ Раҳмон як қатор тағйироти кадрӣ анҷом дод.

ТАЪИНОТИ КАДРӢ

Неъматулло Ҳикматуллозода вазири рушди иқтисод ва савдо ва Шералӣ Ганҷалзода вазири нақлиёт таъин шуданд.

Ҳамчунин Хайрулло Амонулло - иҷрокунандаи вазифаи раиси шаҳри Кӯлоби вилояти Хатлон, Наим Набизода - иҷрокунандаи вазифаи раиси шаҳри Истаравшани вилояти Суғд, Умар Ёқубзода - иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Шаҳристони вилояти Суғд, Рустамбой Ҷӯраев - иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Ғонҷии вилояти Суғд, Ислон Шафиев - иҷрокунандаи

вазифаи раиси шаҳри Панҷакенти вилояти Суғд таъин гардиданд.

Ғайр аз ин, Пӯлод Сафарзода сардори идора-сармуҳосиби Ҳисобдорӣ марказии Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Абдумансур Сатторов директори маҷмааи давлатии Кохи Борбади Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таъин карда шуданд.

Зимни суҳбат бо кадрҳои ба вазифаҳои нав таъиншуда Сарвари давлат Эмомалӣ Раҳмон онҳоро ба кори пурса-

мар ва хизмати софдилонӣ содиқона ба халқу ватан ҳидоят намуд. Аз ҷумла дар назди вазирони нави иқтисоду савдо ва нақлиёт доир ба андешидану амалӣ намудани чораҳои зиддибӯхронӣ ва ба анҷом расондани раҳони кишвар аз бунбасти коммуникатсионӣ вазифаҳои мушаххас гузошта шуд.

Ба роҳбарони нави шаҳру ноҳияҳои номбурда бештар доир ба ҷалби васеи мардум ба корҳои ободонию созандагӣ, дастгирии соҳибкорони истеҳсолӣ, аф-

зун намудани истеҳсолоти ватанӣ, муҳайёосозии ҷойҳои нави корӣ, омодагӣ ба киштукори баҳорӣ ва пешгирии аз гарондани ҷавонону наврасон ба ҳизбу ҳаракатҳои ифротӣ иртиқӣ супоришҳо дода шуд.

Таъкид гардид, ки ҳар як роҳбар ва ҳар як ходими давлатию ҷамъиятӣ барои таъмини рушди босуботи кишвар ва ҳифзи оромӣ осоиши зиндагии мардум масъул аст.

president.tj

Мулоқоти С. Фаттоҳзода бо намояндагони САҲА

2 феврал ба Дастгоҳи КИМ ҲХДТ ҳайати нозирони САҲА оид ба интихоботи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва маҷлисҳои маҳаллии вакилони халқ, ҷонишини роҳбари гурӯҳи нозирони САҲА - Пол Гредин ва қоршиноси масоили сиёсӣ Даря Попростка таширф оварданд. Дар оғоз нозирон аз Ситоди марказии пешазинтихоботии ҲХДТ дидан намуда, бо фаъолияти он аз наздик шинос шуданд.

СИПАС воҳурии муовини якуми Раиси ҳизб Саидмурод Фаттоҳзода бо намояндагони нозирони САҲА, баргузор гардид. Дар рафти воҳури аз ҷониби нозирон вобаста ба таширфи ҳайати нозирони байналмилалӣ ба Тоҷикистон маълумот дода шуд. Қайд гардид, ки интихоботи қарибулвуқуро 150 нафар нозирон аз давлатҳои аъзои САҲА назорат менамоянд. Аъзои ҳайати нозирон аз моҳи январ соли қорӣ ба кори худ шурӯ карда, дар участкаҳои интихоботӣ дар минтақаҳо бо фаъолияти қорӣ шинос шуданд. Тибқи нақша ҳисоботи аввалини ҳайати нозирон охири моҳи феврал ва ҳисоботи ниҳой 2 март пешниҳод карда мешавад.

Дар навбати худ муовини якуми Раиси ҲХДТ Саидмурод Фаттоҳзода аз мавқеи ҲХДТ дар ҷомеаи Тоҷикистон, интихобот ва нақши он дар ташаккули фарҳанги сиёсии ҷомеа, таҷрибаи баргузории интихобот дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, фаъолияти ҳизбиён дар давраи маърақаҳои пешазинтихоботӣ маълумоти муфассал дод. Ҳамчунин вобаста ба ҳайати сифатии номзадҳои ҲХДТ, дараҷаи касбияти онҳо, ибрази назар намуд. Вобаста ба маърақаҳои ташвиқотии пешазинтихоботӣ қайд гардид, ки ҲХДТ бо 20 ҳазор тарғиботчиён, бо истифода аз роҳу воситаҳои муосири таблиғот, аз ҷумла таблиғоти "ру ба ру", "хона ба хона" ба маърақаҳои ташвиқотӣ ворид мешавад. Дар ба-

робари ин ҷиҳати ҷалби бештари интихобкунандагон аз шабақаҳои иҷтимоӣ, сомонаҳои интернетӣ ва алоқаи мобилӣ истифода менамоянд. Ситоди марказии пешазинтихоботии ҲХДТ ҳамарӯза бо ситодҳои минтақавӣ дар иртибот буда, ҷиҳати таҳлил ва баҳогузории рафти маърақаҳои таблиғотӣ қорабиниҳои мушаххасро амалӣ менамояд. Дар ҳаёти ҷамъиятӣ қаноти

ҷавонони ҳизб - ТҶҶ "Созандагони Ватан" фаъолият дорад, ки ҷиҳати ҷалби ҷавонон ва ихтиёриёни ҳизб дар минтақаҳо фаъолияти густурдаро бо роҳ мондааст.

Таъкид гардид, ки ҷиҳати баргузории интихоботи шаффофу озод ва таҳкими демократия дар ҷомеаи Тоҷикистон ҳамкориҳои дучониба боз ҳам таҳким меёбанд.

«МХ»

Ситоди марказӣ фаъол аст

Ситоди марказии пешазинтихоботии ҲХДТ дар давраи интихоботи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Маҷлисҳои маҳаллии вакилони халқ кори худро бомаром ва аз рӯйи нақша давом дода истодааст. Тавре ки ҷамоҳангсози Ситод Насимҷон Расулзода иттилоъ дод, аз оғози таъсисёбии Ситод то қунун қорабиниҳои зиёд доир гардиданд.

ТО имрӯз ду ҷаласаи Ситод баргузор шуд. Ҷаласаи якум 6 январ соли равон таҳти раёсати муовини якуми Раиси ҲХДТ С. Фаттоҳзода ва иштироки муовинони Раиси ҳизб А. Латифзода, Р. Маҳмудзода, инчунин аъзои дигари Ситод доир гардид. Дар он нақшаи Ситоди марказии пешазинтихоботии ҲХДТ, зергурӯҳҳо ва нақшаи сафарбар кардани онҳо ба шаҳру ноҳияҳоро тасдиқ карданд.

Ҷаласаи навбатии Ситоди марказӣ 28 январ соли равон дар Кумитаи Иҷроияи Марказии ҲХДТ бо иштироки аъзои Ситод баргузор шуд.

Ҷаласаро муовини якуми Раиси ҲХДТ Саидмурод Фаттоҳзода ифтитоҳ бахшид.

Номбурда перомунӣ масъалаҳои асосии марбут ба Ситод ва вазифаҳои он дар марҳилаи ҳассос ибрази назар намуда, аз ҷумла гуфт: **"Таври маълум акнун давраи хеле масъулиятнок оғоз меёбад. Дар ин марҳила моро лозим аст, ки фаъолияти худро қатъиян дар заминаи талаботи қонунҳои интихоботӣ роҳандозӣ намоем ва дар бобати пеш бурдани таблиғоти ташвиқоти барномаҳои ҳизб ва номзадҳои он эҳтиёткор ва намуна бошем"**.

Ҳамзамон Саидмурод Фаттоҳзода истифодаи роҳу усулҳои муосири таблиғот ва дар ин росто дар доираи қонун ва муомилаи хуш амал карданро зарур

шуморида, дар идомаи суҳанонаш афзуд: **"Дар қараёни таблиғоти барнома ва номзадҳои ҳизб аз тарзу услуби замонӣ, технологияҳои муосир ва дигар имкониятҳо, ки қонун иҷозат медиҳад, бояд самарабахш истифода барем. Масалан, аз воситаҳои аёнӣ ба монанди шиору плакатҳо, лавҳаю овезаҳо ва сурату тақвимҳо истифода бурдан ба манфиати қор мебошад. Таҷрибаи солҳои пеш чун қорбарии "кӯча ба кӯча" ва "хона ба хона" бо мартум натиҷаҳои хуб дода буд. Бинобар ин дар ин маврид зиёдаравӣ нақарда, чунин шеваҳои қорро бо муносибату муомилаи хуш амалӣ қардан лозим аст"**.

Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар Паёми имсолаи худ ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба масъалаи интихобот тавачҷуҳ зоҳир карда, таъкид намуд, ки ин маърақаи сиёсӣ бояд шаффофу озод ва бо риояи принсипҳои байналмилалӣ гузаранд.

Номбурда зимни суҳанронӣ ибраз дошт, ки гурӯҳҳои таблиғотӣ ҳангоми кори худ нуктаҳои дар Паёми имсола зикршудаи Сарвари кишварро ба назар гирифта, кори таблиғотиро дар асоси он ба роҳ монанд.

Инчунин ӯ зикр кард, ки бештари нуктаҳои дар Паём гуфташуда бо Барномаи пешазинтихоботии ҲХДТ тавъаму ҷамоҳанг мебошанд. Аз ҷумла ин гуфтаҳои Сарвари кишварро бо маҳаки барномаи пешазинтихоботии ҲХДТ хеле наздик донист: **"Мо аз му талош дорем, ки барои ҳар як сокини мамлакат шароити зиндагии шоистаро муҳайё созем ва ҷамаи нақшаву барномаҳоямон маҳз ба хотири амалӣ гардонидани ҳамаи ҳадафҳои олиҷабул ва амалӣ қарда мешаванд"**.

Дар идомаи ҷаласаи раиси Кумитаи иҷроияи ҲХДТ дар вилояти Хатлон Аҳмадҷон Ализода оид ба фаъолияти Ситоди пешазинтихоботии Кумитаи иҷроияи ҲХДТ дар вилояти Хатлон маълумот дод.

Ҷамоҳангсози Ситоди пешазинтихоботии Кумитаи иҷроияи ҲХДТ дар вилояти Суғд, ҳуқуқшиноси Дастгоҳи Кумитаи иҷроияи Марказӣ Абдулло Раҳмонзода дар бораи фаъолияти Ситоди мазкур гузориш ироа кард.

Сипас муовини Раиси ҲХДТ Асрор Латифзода оид ба натиҷаҳои сафари қорӣ ба вилоятҳои Хатлону Суғд хулоса ва андешаҳояшро ибраз намуд.

Дар охир муовини якуми Раиси Ҳизби

Халқии Демократии Тоҷикистон Саидмурод Фаттоҳзода барои боз ҳам бештар тавсеа ёфтани фаъолияти Ситоди пешазинтихоботии ҲХДТ дар назди аъзои Ситод вазифаҳои мушаххас гузошт. Ӯ аз ҷумла чунин вазифагузорӣ кард: **"Ба ҷамаи аъзои Ситоди марказӣ, ситодҳои вилоятӣ ва шаҳрию ноҳиявӣ дастур дода мешавад, ки бо истифода аз нерӯи қормандони масъули шурӯҳҳои таҳлилии иттилоотии ҳизб ва рӯзноманигорону эҷодқорон дар расонаҳои хабарӣ ба тарафдорӣи Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон ва номзадҳои пешбарикардаи он хабару мақолаҳо ба таъриф расонанд ва барномаҳои онҳоро шарҳу эзоҳ диҳанд"**.

Ёдовар мешавем, ки 26 декабри соли гузашта дар назди қумитаҳои иҷроияи ҲХДТ дар вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо низ ситодҳои пешазинтихоботӣ таъсис дода шуданд, ки қорҳои таблиғотиву ташвиқотиро пеш мебаранд.

Ҳамчунин аз ҳамаи рӯз дар назди Ситоди марказӣ гурӯҳҳои таблиғотиву ташвиқотӣ ба қор шурӯъ карданд ва фаъолияти Ситодҳои вилоят ва шаҳру ноҳияҳоро зери назорат гирифтанд.

6 январ соли равон аъзои Ситоди марказӣ бо мақсади тарғибу ташвиқоти барномаҳои пешазинтихоботии ҲХДТ ба вилоят ва шаҳру ноҳияҳои кишвар сафарбар шуданд.

Ҳамчунин Ситод то имрӯз маводҳои зиёди таблиғотӣ таҳия карда, ба тамоми гушаву қанори кишвар паҳн намудааст. Ба гуфтаи Насимҷон Расулзода то имрӯз беш аз 40 ҳазор маводи таблиғотӣ таҳия ва паҳн шудааст.

Ситод барои воситаҳои ахбори омма ролики таблиғотӣ ва матнӣ мурочиатномаи ҲХДТ-ро таҳия қардааст.

Таҳияву қоии тақвимҳо, буклетҳо, тобулҳои пешазинтихоботӣ ва дар шаҳру ноҳия паҳн кардани онҳо аз самтҳои дигари фаъолияти Ситод ба шумор меравад.

Ҳамзамон аъзои Ситоди марказӣ бо мақсади омӯхтан ва ёфтани роҳи ҳалли мушкилоти ташкилотҳои ҳизбӣ ба шаҳру ноҳияҳо сафарбар шудаанд.

Тарғиби Барномаи пешазинтихоботии номзадҳои ҲХДТ аз ҳавзаҳои якмандатӣ ва ҷамоҳанг сохтани қори ситодҳои пешазинтихоботии онҳо бо ситодҳои шаҳрию ноҳиявӣ аз самтҳои дигари фаъолияти Ситод мебошад.

Толиби ЛУҚМОН

ОЯНДАРО БО ҲАМ МЕСОЗЕМ

ҲАМВАТАНОНИ АЗИЗ!

Дар гузаштаи на чандон дур миллати соҳибтамаддунӣ мо интихоби хеле муҳим кард ва қадами устувори худро дар ҷодаи таърих гузошт. Мо орзуву ормони ҳазорсолаи миллати худро, ки барои ноил гардидан ба он ҷоннисориҳо мекард ва бо ғосибон муборизаҳои тӯлонӣ мебард, ҷомаи амал пӯшонидем. Мо дар давраҳои душвортарин ва ҳассос истиқлолияти давлатии худро эълон намудем, ки ин неъматӣ парвардигор мукофоти амал алайҳи ҳама гуна бедодгарӣҳои таърих нисбати миллати мубориз ва қавиירוла мо буд. Мо роҳи нави худро интихоб намудем, ки роҳи истиқлолият ва озодист. Мо хонаи нави худ, Тоҷикистони соҳибистиклолро бино намудем, ки хонаи умеди ҳар як тоҷику тоҷикистонӣ аст.

Барои мо мояи ифтихор аст, ки борҳо сазовори боварии мардуми соҳибхиради Тоҷикистон гардидем ва тӯли солҳо якҷоя бо мардум барои саодати миллати тоҷик заҳмат кашидем. Ҳамеша кӯшиш намудем, ки кишвари мо ҳамқадам бо ҷомеаи ҷаҳонӣ бошад. Дар роҳи бунёди давлати озод бо сохтори идоракунии давлатии шаффоф, ки садои ҳар як шаҳрванди он ва ҳатто кӯҷактарин гурӯҳҳои иҷтимоӣ ба инобат гирифта мешавад ва яқояки онҳо дар раванди идоракунии давлатӣ ва ҷамъиятӣ ширкат варзида метавонанд, талошҳо намудем. Итминон дорем, ки мо дар ҳамдастӣ сохтмони кишвари соҳибистиклоли худро, ки асосаш бар адолати иҷтимоӣ бунёд ёфтааст, идома хоҳем дод. Мо имрӯз тавонистем ба кишваре табдил ёбем, ки дар муносибат бо ҷомеаи ҷаҳонӣ сиёсати дарҳои кушодро пешгирӣфтааст, ки ҳадафи асосии он таъмин ва сифатан баланд бардоштани неӯаҳволии тоҷикистониён ва кафолати амнияти онҳост.

Кишвари мо набояд аз лиҳози иқтисодӣ оқибмонда, вобаста, камбизоат ва дастнигар бошад. Набояд аз худсарии мансабдорон, фасодкорӣ, гурӯҳҳои муташаккили ҷинояткор, ки метавонанд пояҳои ҷомеаро заиф гардонанд, осебпазир бошад. Ҳадафи мо бунёди Тоҷикистон - ҷумҳурии пешрафта бо институтҳои инкишофӣ ҷомеаи шаҳрвандист, ки шарик ва таъҷиғҳои давлатанд.

Дар ҷомеаи ҷаҳонӣ ягон қонуни мукамал ва фароғири бунёди давлатдорӣ вучуд надорад. Ҳар як кишвар роҳи нодир ва нотакрори рушд ва тараққиӣ худро дорост. Мо низ бо дарназардошти омилҳои таърихӣ, беҳтарин оин ва суннатҳои миллии худ ва таҷрибаи пешқадами ҷаҳонӣ роҳи фардои дурахшони кишварамонро интихоб намудем, ки дар он афкори ақида, тарзи зист, ҷаҳонбиниву эътиқоди ҳар як шаҳрванд ба инобат гирифта шудааст.

ҲАМДИЁРОНИ АЗИЗ!

Таърихи 1 март соли равон интихоботи навбатии вакилон ба Маҷ-

лиси намояндагони МО Ҷумҳурии Тоҷикистон ва маҷлисҳои маҳаллии вакилони халқ баргузор мегардад, ки дар он аҳзоби сиёсии кишвар ва шаҳрвандон ширкат меварзанд.

Дар ин маъракаи муҳими сиёсӣ ҳизби мо, ки ҳизби мардумӣ буда, роҳбарии онро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, роҳбари муаззामी мо Эмомалӣ Раҳмон ба зимма дорад, фаъолона иштирок хоҳад кард.

Интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки моҳи ноябри соли 2013 собит сохт, бори дигар собит намуд, ки мардуми кишвар сиёсати хирадмандонаи Пешвои миллат Эмомалӣ Раҳмон ва ҲХДТ-ро комилан дастгирӣ менамоянд.

Мо ояндаи кишвари худро устувор ва пешрафта мебинем. Итминон дорем, ки дар Ватани азизи мо барои зиндагии шоистаи ҳар як шаҳрванд имконияти мусоид фароҳам хоҳад омад. Ин як орзуи таҳайюлӣ набуда, воқеияти маҳз аст, ки иқдоми устувори солҳои охири дар тамоми самтҳо гузашташуда собит месозад.

Мо тавонистем, ки дар давраҳои хеле душвор ва мураккаби сиёсӣ давлат ва миллатро аз хатари мавҷшавӣ нигоҳдорем ва истиқлолияти комилро онро таъмин намоем. Пояҳои ваҳдати миллиро таҳким бахшем. Дар заминаи давлати қашшоқ ва заиф ҷумҳурии соҳибистиклол, ҳуқуқбунёд ва демократии дорои артиши пуриқтисодӣ миллии бунёд намоем. Шиддати сатҳи камбизоатии аҳолиро аз 86% то ба 32% коҳиш диҳем. Бунёди бузургтарин иншоотҳои иқтисодиву иҷтимоӣ, гидроэнергетикӣ, корхонаҳои саноатии хурду бузург, роҳҳои нақбҳо, ки дар таърихи миллат собиқа надошт, далели раднопазири иқдоми созандаи мост.

Ба ҳизби мо беш аз 253 ҳазор нафар шомиланд. ҲХДТ ҳудуди 4245 ташкилоти ибтидоӣ дорад, ки фаъолияти онҳо дар тамоми ғушаву канори кишварамон ба роҳ монда шудаанд. Ин ба мо имкон медиҳад, ки бо мардуми оддӣ равобити қавӣ дош-

та бошем ва қабл аз ҳама хостаҳои онҳоро бароварда созем. Дар қабули қарору санадҳои муҳим назару андешаи онҳоро ба инобат гирем.

Дар шароити муосири ҷаҳонӣ шавӣ, ки кишварҳои абарқудрати ҷаҳон ҷиҳати ба даст овардани сарватҳои заминӣ мубориза мекунанд, бухрони молиявии ҷаҳонӣ бо шиддати нав ба нав низоми иқтисодии кишварҳоро барҳам мезанад. Мо тавонистем, ки бо вучуди пешгӯиҳои манфии институтҳои фаромилӣ ва коршиносони шинохтаи байналмилалӣ, кишварро аз муфлисшавӣ эмин дорем. Табиист, ки ноҳамворӣ ва иқтисодиёти ҷаҳонӣ ба рушди иқтисоди кишвари мо низ таъсири манфӣ расонид, вале тадбирҳои саривақтии зиддибухронии ҳукумат имкон дод, ки ҷаҳиши нарх дар бозор ва аз фаъолият бозмондани корхонаву бонқҳо ҷилавгирӣ шавад. Қурби пули миллии дар як сатҳи муайян нигоҳ дошта шавад.

Бо вучуди ҳамаи он дастовардҳои назаррасе, ки тӯли чанд соли ахир кишварамон ноил гардид, ҲХДТ қоил бар он аст, ки ҳанӯз барои расидан ба ҳадафи ниҳой, яъне бунёди Тоҷикистони пешрафта ва дорои иқтисодиёти пуриқтисодӣ, бояд корҳои муассире анҷом дода шавад. Мо тӯли чанд соли охир дар заминаи бунёди корхонаҳои хурду миёна тавонистем, ки коркарди маҳсулоти хомро ба роҳ монда, вобастагии иқтисодиётро аз фуруши захираҳои ашёи хом коҳиш диҳем. Вале дар ин самт ҳанӯз камбудӣҳо ба назар мерасанд, ки бояд зина ба зина бартараф шаванд, яъне бояд тариқи дастгирӣ соҳибкорӣ ҳар чи бештар коркарди маҳсулоти ниҳойро дар дохили ҷумҳурии роҳандозӣ намуд, ки барои таъсиси ҷойҳои нави корӣ ва вуруди аъсор заминаи мусоид фароҳам меорад.

Дар ҳама гуна сохтори иқтисодии давлат сатҳи рушди технологияи инноватсионӣ нақши муҳим дорад. Раванди муосири рушди иқти-

содиёти кишварҳои пешрафтаи ҷаҳон собит намуданд, ки рушди технологияи инноватсионӣ ба пешравиӣ тамоми соҳаҳо замина мегузорад. Ворид намудани технологияҳои нави инноватсионӣ ба иқтисодиёти кишвар тӯли чанд соли наздик яке аз вазифаҳои афзалиятноки мо аст. Барои расидан ба ин ҳадаф мо бояд ҷавонорро ба раванди тавлиди маҳсулоти инноватсионӣ ҷалб намоем. Сохтори маориф ва илмро дар ин самт инкишоф диҳем, стратегияи рушди инноватсионии кишварро таҳия намоем.

Мутобиқи Сарқонун шаҳрвандони мо дар интихоби дин ва мазҳаб озоданд. Вале табиист, ки мо ба арзишҳои дини мубини Ислом, ки бахши азими шаҳрвандони мо бар он муътақиданд ва бо таърихи рушди кишвари мо иртиботи ноғусастанӣ дорад, арҷ мегузорем. Мо ҷонибдори Ислом ва мазҳаби суннатӣ буда, ҳамагуна мазҳабу фирқаҳои ғайрисуннатӣ, ки бо ғаразҳои сиёсӣ иртиҷойӣ (экстремистӣ) алоқамандӣ дорад ва ба нақзи қонунҳои ҷомеаи ҳуқуқбунёду демократӣ даст мезанад, маҳкум менамоем.

Ҳар як шаҳрванди Тоҷикистон, новобаста аз он, ки навзод, ҷавон, пир, зан ё мард, новобаста аз мансубияти динию миллиаш бойигарии асосии давлат ва ҷомеа маҳсуб мегардад. Вазифаи мо ҳамчун ҳизби пешбар ин аст, ки ҳар як шаҳрванди Тоҷикистон сарпарастӣ ва дастгирӣ давлатро пайваста эҳсос намояд. Барои мо ва ҳамсафони мо пойдорӣ давлати Тоҷикистон, амнияти оромии ҷомеа ва зиндагии шоистаи ҳар як шаҳрванди тоҷикистонӣ муҳимтарин вазифа маҳсуб мегардад. Мо пайваста аз рӯи ин принцип амал намудем ва ҳамеша ба он содиқ хоҳем монд.

Назару андешаи мо оид ба рушди минбаъдаи кишвар равшан аст. Роҳбари муаззामी мо тасмимоти худро дар ин самт, дар Паёми худ ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, баён намудаанд. Паёми мазкур бо мазмуну муҳтавои фароғир худ метавонад ҳамчун барномаи мукаммали пешазинтихоботӣ манзур гардад.

Ҳизби мо дар тафовут аз баъзе ҳизбу ҳаракоти дигар ҳаргиз ба интихобкунандагон ваъдаҳои хушкоро, ки дар амал татбиқ намуданаш ғайримумкин аст, намодааст. Шумо, ҳамватанони азиз, шоҳиди холиси ин гуфтаҳои ҳастед. Имрӯз низ бо итминони комил гуфта метавонем, ки нақшаҳои дар барномаи пешазинтихоботӣ баёнгардида комилан амалишавандаанд. Меҳвари барномаи мазкурро неқӯаҳволии шаҳрвандон ва таъмини зиндагии шоистаи ҳар як тоҷикистонӣ ташкил медиҳад. Чунки мо муътақидем, ки рушду тараққиёти кишвар аз зиндагии шоиста ва неқӯаҳволии ҳар як шаҳрванди он вобаста аст.

КИМ ХХДТ

Маҷидӣ Юсуф Хайрулло, 7 августи соли 1986 дар шаҳри Қўлоб таваллуд шудааст. Ӯ маълумоти ибтидоиро аз се муассисаи таълимӣ гирифтааст. Соли 2002 ба факултаи "Технология ва менеҷменти истеҳсолот"-и Донишгоҳи давлатии текстили шаҳри Москва ба номи А.Н.Косигин дохил шуда, онро соли 2007 бо ихтисоси муҳандиси технология бофандагӣ хатм кардааст. Номзади илмҳои иқтисодӣ мебошад. Соли 2008 ба шӯъбаи гоибонаи аспирантураи кафедраи "Танзими давлатии иқтисодиёт"-и Академияи хизмати давлатии назди Президенти Федератсияи Русия (ихтисос "Иқтисод ва хоҷагии халқ") дохил шуда, соли 2012 рисолаи илмиро дар мавзӯи "Самти рушди механизми идоракунии давлатии равандҳои инноватсионӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон" ҳимоя кардааст.

Аз аввали соли 2008 дар Вазорати рушди иқтисод ва савдо ба ҳайси мутахассис ва соли 2009 ба Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба тариқи гузариш фаъолияти кории худро идома додааст. Аз соли 2010 то соли 2014 дар Шӯъбаи ислоҳоти иқтисодӣ ва инвестиция ба ҳайси сармутахассис фаъолият мекунад.

Аз соли 2014 то инҷониб дар вазифаи мовини сардори Раёсати банақшагирии стратегӣ ва ислоҳоти Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият дорад. Оиладор, соҳиби ду фарзанд мебошад.

Маҷидӣ Юсуф Хайрулло, чавонтарин номзад ба вақили Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳавзаи ягонаи умумиҷумҳуриявӣ аз ҳисоби аъзои Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон (ҲХДТ) аст. Аз ин хотир дар арафаи интихоботи парлумонӣ бо мавсуф мусоҳибае анҷом додем, ки манзури хонандагон мегардонем.

- Қаблан Шуморо ҳамчун номзади ҲХДТ ба вақили Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод шуданатон табрик мегӯям.

- Ба Шумо низ ташаккур, ки барои суҳбат бо ман вақти худро дарег надоштед.

- Лутфан мегуфтед, ки ба вақили Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбарӣ шуданатонро интизор будед?

- Пеш аз ҳама бо арзи эҳтиром минтақии худро ба Раиси ҲХДТ ва ба ҳамаи аъзои ҳизб мерасонам, ки ба ман боварӣ карда, як масъулияти баландеро ба уҳдаам гузоштаанд. Ба ростӣ, интизор надоштам, ки ҳамчун номзад ба вақили Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбарӣ мешавам. Дар ҳақиқат номзади чавони ҲХДТ будан ҳам мояи ифтихорам.

Юсуф Маҷидӣ: ҲХДТ ба чавонон таъзия мекунад

тихор асту ҳам масъулияти баланд. Эҳсос мекунам, дар симои ман ҲХДТ ба ҳамаи чавонони кишвар таъзия мекунад. Новобаста аз он ки як масъулияти баланде ба дӯши ман гузошта шудааст, кӯшиш мекунам, ки сазовори боварии Раис ва кулли аъзои ҳизб шавам.

- Ба андешаи Шумо барномаи пешазинтихоботии ҲХДТ бо қадом вижагиҳо аз барномаҳои дигар азҳоб тафовут дорад?

Барномаи ҲХДТ муҳимтарин самтҳои рушди мамлакатро дар солҳои 2015-2020 дар бар мегирад ва яке аз барномаҳои аз лиҳози таҷрибаи сиёсӣ ва сиёсати давлатдорӣ муқаммалтар аст. На барои он ки аъзои бештар дорад, балки дар идоракунии давлат, ба хусус иқтисодиёт таҷрибаи зиёд дорад. Бинобар ин дар барномаи ҲХДТ ба соҳаи иқтисодиёт аҳамияти бештар дода шудааст. Дар барномаи мазкур самти таълим ва сиёсати иқтисодӣ аз ҳафт бахш ва зербахшҳо иборат аст, ки ҳамаи паҳлӯҳои иқтисодиёти кишварро фаро мегирад.

ЯКУМ самти таълим ва сиёсати иқтисодӣ ин тақдир сохтори иқтисодиёт аст, ки ин қисм ҳар як масъалаву муносибатҳои бахши хусусиву давлатиро дар бар мегирад. Аз ҷумла, ба муносибатҳои андоз, молия ва хоҷагидорӣ бештар таваҷҷуҳ шудааст, ки ҳамаи муносибатҳоро бояд тақдир диҳад. Бисёр хуб шудааст, ки ҳамаи қисм дар мадди аввал гузошта шудааст. Зеро ҳар як пешравии камбудии аз ҳамаи омилҳои сарчашма мегиранд. Агар сохтори иқтисодиёт муқаммал бошад, то ҳадди имкон як қатор проблемаҳои минбаъдае, ки пайдо мешаванд, бартараф хоҳанд шуд.

ДУЮМ бахше, ки ба самти таълим ва сиёсати иқтисодӣ равона шудааст, таъмини рушди комплекси энергетикӣ мамлакат аст. Таъмини рушди комплекси энергетикӣ худ таъмини рушди иқтисодиёт мебошад. Зеро ки иқтисодиёт бидуни рушди инфрасохтор ва бахши энергетика рушд ёфта наметавонад. Энергетика як ҷузъи ҷудонашавандаи иқтисодиёт мебошад. Ҳамзамон бахши мазкур ба ҳадафҳои стратегии кишвар, яъне таъмини истиқлолияти энергетикӣ мутобиқ мебошад, ки ба барномаи ҲХДТ ҷой дода шудааст.

Бахши **СЕЮМ** барномаи иқтисодии ҳизб ин таъмини рушди босуботи минтақаҳои кишвар мебошад, ки таъмини рушди ҳамаҷонибаи минтақаҳои мамлакат ва бештар намудани вазъи соҳаҳои иқтисодиву иқтисодии онҳоро дар бар мегирад. Таъмини рушди минтақаҳои кишвар ин таъмини сифати баланди зиндагии мардум мебошад. Барои он ки аксарияти барномаҳои маҳаллӣ бо қарори худӣ вақилии халқ таъбия мешавад. Дар ин бахш чораҳои ҷиҳати таҳкими фаъолияти мақомоти идоракунии маҳаллӣ низ пешбинӣ гардидааст. Чаро ки рушди минтақаҳо бе таҳкими фаъолияти идоракунии мақомоти маҳаллӣ душвор аст.

Бахши **ЧОРУМ** самти таълим ва сиёсати иқтисодӣ, ин пешбурди сиёсати самараноки молиявӣ ҷиҳати таъмини истифодаи оқилонаи захираҳои мавҷуда мебошад, ки ин бахш пеш аз ҳама идоракунии самараноки бучети давлатиро фаро мегирад.

Бахши **ПАНЧУМ** барномаи иқтисодӣ, ҷалби сармояи дохиливу хориҷӣ ва рушди соҳибкорӣ ҳамчун муҳаррики иқтисодиёт мебошад. Мо дар ин ҷо ҷалби сармояи дохилро дар мадди аввал гузоштед, барои он ки ҷалби сармояи дохилӣ замина барои ҷалби сармояи хориҷӣ мешавад. Дар ҳолате, ки мо замина надорем, ҷалби сармояи хориҷӣ барои мо хеле мушкил аст.

Бахши **ШАШУМ**, инкишофи инфрасохтори коммуникатсионии мамлакат ва пайваст намудани он бо шабақаҳои коммуникатсионии минтақавию ҷаҳонӣ ҳамчун идомати таълим ва сиёсати иқтисодӣ стратегияи раҳӣ аз бунбасти коммуникатсионӣ мебошад. ҲХДТ иҷрои ҷу-

нин қорҳоро хеле зарур мешуморад. Дар ин бахш сохтмони хатҳои нави роҳи оҳан, саривақт ва босифат ба анҷом расонидани таълим ва сиёсати иқтисодӣ барқарорсозии роҳҳои мошингарди байналмилалӣро дар бар мегирад.

Дар бахши **ҲАФТУМ** самти таълим ва сиёсати иқтисодӣ, ҲХДТ дар мавриди беҳбудии идоракунии давлатӣ ва тақвияти низомии ҳамоҳангсозии сиёсати рушд чунин вазифаҳоро мувофиқи мақсад шуморидааст:

1. **Баланд бардоштани самаранокии фаъолияти низомии давлатӣ тавассути таъмин намудани шаффофият, ҳисоботдиҳӣ ва муқаммалсозии корузории давлатӣ;**

2. **Густариши таълим ва сиёсати иқтисодӣ ба мувофиқа расонидани афзалиятҳои рушд дар ҳамаи сатҳҳои идоракунии давлатӣ;**

3. **Суръати бахшидан ба раванди таълим ва сиёсати иқтисодӣ ба ҳамаи сатҳҳои давлатӣ ва таъмини шаффофияти фаъолияти он;**

4. **Таъмини идоракунии истифодаи самаранокии амволи давлатӣ;**

5. **Андешидани тадбирҳои иловагӣ ҷиҳати ҳавасмандгардонии фаъолият дар хизмати давлатӣ.**

-Агар вақили Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии интихоб шавед, ҷиҳати раҳбарӣ анҷом хоҳед дод?

-Ҳамчун вақил ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон роҳ ёфтани ман аз мардуми шарифи кишвар вобаста аст. Агар мардум ба ман бовар кунанду раъйи худро дарег надоранд, ман низ дар навбати худ кӯшиш мекунам, ки сазовори боварии эшон бошам. Мекӯшам, ки тамоми донишу маҳорати худро барои нақшаҳои халқ равона созам.

-Шумо, ки ҳамчун иқтисодии насли нав дар соҳаҳои гуногуни иқтисодиёт кору фаъолият кардаед, ба назаратон вазъи имрӯзаи иқтисоди кишвар дар қадом сатҳ қарор дорад?

-Албатта, иқтисодиёт соҳае аст, ки доимо рушд меёбад ва бо пайдошавии муносибатҳо ва робитаҳои нави иқтисодӣ бозоргонӣ васеъ мешавад. Сарфи назар аз вазъи мураккаби сиёсати ҷаҳонӣ минтақавӣ, ноустувории асёр ва хоҷагидорӣ иқтисодиёти шарикони тиҷоратии кишвар, рушди мусбии соҳаҳои иқтисодиёти миллӣ ва устувории нишондиҳандаҳои макроиқтисодии кишварамон таъмин карда шуд.

Ҳаҷми Маҷмӯи маҳсулоти дохилии кишвар дар соли 2014 ба 45,6 миллиард сомонӣ баробар гардида, рушди воқеии он 6,7 фоизро ташкил дод. Афзоиши Маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ аз ҳисоби рушди соҳаи саноат дар сатҳи 105,1 фоиз, кишоварзӣ 104,5 фоиз, маблағгузорӣ ба сармояи асосӣ 125,3 фоиз, савдои чакана 106,5 фоиз ва хизматрасонии пулакӣ ба аҳоли 101,0 фоиз таъмин гардид. Сатҳи таваррум ба 7,4 фоиз баробар гардид.

Саҳми бахши хусусӣ дар ташаккули Маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ сол аз сол зиёд шуда, дар соли 2014 тақрибан 70 фоизро ташкил дод.

Масалан, соли гузашта таълим ва сиёсати иқтисодӣ 54 лоиҳаи сармоягузорӣ дар соҳаҳои муҳталифи кишвар, аз ҷумла соҳаҳои маориф, тандурустӣ, нақлиёт, кишоварзӣ, энергетика ва ғайра бо арзиши умумии лоиҳавӣ зиёда аз 11,5 миллиард сомонӣ идома дода шуд.

-Имрӯзҳо аксарият дар бораи минтақаҳои озодаи иқтисодӣ ҳарф мезананд, шояд баъзеҳо дар ин бора маълумоти кофӣ надошта бошанд. Ба андешаи Шумо фаъолияти минтақаҳои озодаи иқтисодӣ қонеъкунанда аст?

-Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи минтақаҳои озодаи иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон" аз 17.05.04 №24 ба тасвиб расидааст ва дар ин бора якҷанд ни-

зомнома ва қарорҳои махсуси Ҷумҳурии Тоҷикистон ба тасвиб расида тасдиқ гардидаанд, ки дар амал таъбия карда мешаванд.

Тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи минтақаҳои озодаи иқтисодӣ" - минтақаи озодаи иқтисодӣ - ин қитъаи алоҳидаи (маҳдуди) қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ҳудуди аниқ муқарраркардашуда аст, ки дар он барои фаъолияти соҳибкорӣ ва сармоягузорӣ шароити имтиёзноки иқтисодӣ ва низомии махсуси ҳуқуқӣ муъайян карда шудааст.

Низомии махсуси ҳуқуқӣ минтақаи озодаи иқтисодӣ - маҷмӯи меъёрҳои ҳуқуқие, ки тартиби фаъолият кардан, шартҳои махсуси андозбандӣ ва муомилоти асёрӣ, гумруқӣ, муносибатҳои меҳнатӣ ва ғайраро дар ҳудуди минтақаи озодаи иқтисодӣ муқаррар менамоянд.

Дар минтақаҳои озодаи иқтисодӣ барои фаъолияти соҳибкорӣ шароитҳои имтиёзнок фароҳам оварда шудааст. Аз ҷумла, ба минтақаи озодаи иқтисодӣ молҳои хориҷӣ ва ватанӣ бе пардохти бочҳои гумруқӣ ва андозҳо, инчунин бе истифодаи манъ ва маҳдудкунӣҳои дорои хусусияти иқтисодӣ, ки тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян шудаанд, ворид карда мешаванд.

Дар ҳудуди минтақаҳои озодаи иқтисодӣ фаъолияти соҳибкорӣ, новобаста ба шакли моликият, аз пардохти ҳама гуна андозҳо, ки дар Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ гардидаанд, ба ғайр аз андози иҷтимоӣ ва андоз аз даромади шахсонӣ воқеӣ, озод карда мешавад.

Мақсади асосии таъсиси минтақаҳои озодаи иқтисодӣ бо мақсадҳои рушди иқтисодӣ ва иҷтимоии ҷумҳурӣ, минтақаҳо ва маҳалҳои алоҳидаи он, фароҳам овардани шароити иқтисодӣ барои ҷалби сармоягузорӣ ба бахшҳои воқеии иқтисодиёт, ташкили ҷойҳои нави кор, ҷалби техникаи муосир ва технологияи инноватсионӣ, ташкил ва рушди инфрасохтори муосирӣ нақлиётӣ, истеҳсоли ва иҷтимоӣ, баланд бардоштани иқтисодӣ содирот ва рушди истеҳсолоти ивазкунандаи воридот ва ганди гардонидани бозори дохилӣ мебошад.

Феълан дар ҷумҳурӣ 4 минтақаи озодаи иқтисодӣ (МОИ) фаъолият мекунад. МОИ "Суғд" - мавзеи саноати ҷанубу ғарбии шаҳри Хучанди вилояти Суғди Ҷумҳурии Тоҷикистон бо масоҳати умумии 320 гектар.

МОИ "Панҷ" - мавзеи Қарадуми ноҳияи Қумсангири вилояти Хатлони Ҷумҳурии Тоҷикистон бо масоҳати умумии 400 гектар.

МОИ "Ишқошим" - дар ҳудуди ноҳияи Ишқошими Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшони Ҷумҳурии Тоҷикистон бо масоҳати умумии 200 гектар.

МОИ "Данғара" - ҳудуди ноҳияи Данғараи вилояти Хатлони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар масоҳати умумии 521 гектар.

Дар минтақаҳои озодаи иқтисодии (МОИ) ҷумҳурӣ ҳамагӣ 55 ширкатҳои ватанӣ хориҷӣ ҳамчун субъект ба қайд гирифта шудааст, аз ҷумла дар МОИ "Суғд" 24, МОИ "Данғара" 23 ва МОИ "Панҷ" 8. Аз миқдори умумии субъектҳои бақайдгирифташуда феълан 16 ширкат, аз ҷумла дар МОИ "Суғд" 13 ва дар МОИ "Данғара" 3 ширкат фаъолияти истеҳсоли, хизматрасонӣ ва фаъолияти содиротию воридотию ба роҳ мондаанд, ширкатҳои боқимонда ба қорҳои сохтмонӣ ва ворид намудани таҷизот машғуланд.

Дар як муддати кӯтоҳ, аз оғози фаъолияти минтақаҳои озодаи иқтисодӣ ҳаҷми сармоягузорию мустақим маблағи зиёда аз 66 млн. сомониро ташкил дода, шумораи умумии ҷойҳои корӣ ба 777 адад расидааст.

-Барои суҳбат ташаккур!
-Саломат бошед!

Мусоҳиб Ибодуллоҳи ТОҶИР

**Муҳиддин ИДИЕВ,
сармуҳаррири маҷаллаи
"Бонкдорӣ дар Тоҷикистон":**

-Паёми имсолаи Сарвари Давлат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, фарогири тамоми масоили иқтисодиву иҷтимоии кишвар аст. Ҳар нуктаву дастуру пешниҳодоти Паём ҷиҳати беҳбуд бахшидан ба сатҳи зиндагии мардуми кишвар равона карда шудааст.

Дар оғози Паём Президенти кишвар таъкид карданд. "Мо азму талаш дорем, ки барои ҳар як сокини мамлакат шароити зиндагии шоистаро муҳайё созем ва ҳамаи нақшаву барномаҳоямон маҳз ба хотири амалӣ гардонидани ҳамаин ҳадафи олии қабул ва амалӣ карда мешаванд".

Қабл аз фарорасии соли нави 2015 Бонки Ҷаҳонӣ иттилоъ дод, ки "Дар ҳисоботи "Пешбурди соҳибкорӣ барои соли 2015" Тоҷикистон дар баҳши имконияти дастрасии соҳибкорон ба қарзҳо аз рӯи баҳогузори Бонки Ҷаҳонӣ 58 зина боло рафта, аз ҷои 174 ба ҷои 116 баромад ва дар байни 10 кишвари пешқадами ислохотгар нишондиҳандаҳои беҳтаринро соҳиб шуд. Инро метавон чун дастоварде, ки сарчашма аз Паёмҳои Сарвари давлат мегирад, маънидод кард.

Оромиву осудагии кишвар, орзуву омоли ҳар шаҳрванди он аст. Зеро бидуни сулҳу оромӣ наметавон ба иқтисодиёту иҷтимоиёти солим муваффақ шуд.

Дар Паёми имсолаи Сарвари давлат ба Маҷлиси Олии ҶТ ҳар гуна амалҳои номатлуб ва олуда бо экстремизму ифротгароӣ маҳкум шуда, аз ҷомеа, баҳусус аз ҷавонон даъват шудааст, то худро аз ҷунун амалҳои нангин дар канор гиранд ва дар рушди кишвар саҳмгузор бошанд.

Ростӣ бароям тамоми нуктаҳои Паёми имсола, ки фарогири масоили зиндагианд, мувофиқи табиӣ дил аст. Зеро он ҳама пешниҳодоти масъалагузориҳои Сарвари давлат танҳо ба хотири беҳбудии рӯзгори мардум ва таҳкими амнияти бехатарии кишвар равона карда шудааст.

Шерали АБДУЛҚАЙСОВ, Ҳунарпешаи халқии Ҷумҳурии Тоҷикистон:

-Чорабиниҳои бузурги фарҳангӣ дар давоми зиёда аз ду даҳсола симои фарҳангсолори табааи ҷумҳурии соҳибистиклоли моро ба ҷаҳониён муаррифӣ намуда, дар мавриди рушди таҳкими ваҳдати миллӣ ва робитаҳои ҳамкорӣ ва дӯстонаи мамолики дунё бо Ҷумҳурии соҳибистиклоламон бегуфтугӯ саҳми арзандае гузоштаанд. Дар ин самт, албатта, кинои миллӣ ҳам бояд чун боли тавано эҳё мешуд ва ин дам, ки аз Паёми Президенти кишвар пайки эҳёи навини синамои миллӣ ба гуш расид, мо онро чун рамзи тантанаи фарҳанг ва ҳунари бағоят ғани худ пазируфтаем. Боварӣ дорам, ки аз равзанаи синамои тозабунёд меҳри ҷаҳониён ба хонадони тоҷикон ворид хоҳад шуд ва як зумра мушкilotи моро ҳал хоҳад гардонд.

Сабоҳат САФАРОВА, омӯзгор:

-Як паҳлуи муҳими Паём он буд, ки маошу нафақа ва идрорпулӣ афзун мешавад. Вале аз як чиз метарсам, ки тоҷируну бозордорони кишвар бо ин баҳона нархи наворо боло мебаранд.

**Рустам ВАҲҶОБ,
адиб:**

-Албатта ҳамагӣ муҳим буд. Аммо масъалаи рушду тақмили омӯзиш ва тарбият муҳимтар буд.

Одили НОЗИР, донишҷӯи ДМТ:

-Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ин нақшаи солони мамлакат аст. Дастурамалест, ки самти соҳаҳои муҳими ҷумҳуриро муайяну мушаххас месозад. Силсилапаёмҳои солҳои охир, шаҳодати наздик будани Ҳукумати феълӣ, парламенту

Андешаҳо дар ҳошияи Паём

Барои равшанӣ андохтан ба паҳлуҳои гуногуни Паёми имсолаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси Олии «Минбари халқ» ба коршиносон ва мутахассисони соҳаҳои мухталиф бо ҷунун савол муроҷиат кард: Ба андешан Шумо кадом паҳлуҳои Паёми имсолаи Сарвари давлат муҳим буданд? Ба ин савол дар пасманзари Паёми имсолаи Президенти ҷумҳури чанде аз сокинони кишвар посух доданд.

ни фаъолияткунанда ва албатта, ҳуди Президент бо мардум аст, ки ин асоси ҷомеаи демократӣ мебошад.

Албатта, дар Паёми имсола нукоти муҳим ва дархӯрди соҳоти мухталиф буданд, ки зиёд кардани маошу нафақа, беҳтар намудани ҳифзи иҷтимоӣ ва амсоли ин аз шумули он аст, аммо чизи муҳиме, ки диққати маро ҷалб кард, ин масъалаи оила ва тарбияи насли солим буд. Пешниҳоди эълони Соли оила шаҳодати он аст, ки Ҳукумати ҷумҳури ва Президент аз ҷараёнҳои ҳизбу ҳаракатҳои номатлуб мушавванд ва барои пешгирӣ аз ҳар гуна "вирусҳои" сиёсӣ иртиҷой ва баланд бардоштани ҳувияти миллии мардум мусоидат мекунанд.

**Фариштамоҳ Гулова, мутахассиси
соҳаи технологияҳои муосир:**

-Фикр мекунам як нуктаи саривақтии Паём, ишораи Сарвари давлат ба омӯзиши ҷавонон ва маърифатпарварии онҳо буд. Ман низ фикр мекунам агар мо ояндаи дурахшон хоҳем, бояд аввал насли ҷавони имрӯзаро тарбияи дуруст дода, илмҳои дурусти замонавиро омӯзонем.

Дар Паёми имсола, суҳанони беандоза хуб гуфта шудаанд. Умед мекунем, ки иҷро мешаванд.

**Ёқубҷон БОБОҶОНОВ,
директори генералии
КВДК "Ҳучандобуканал":**

-Дар Паёми хеш Ҷаноби Оли ба соҳаи обрасонӣ, хусусан таъмини аҳолии бо оби нӯшоқӣ ҷунун зикр карданд: "Барои ҳалли масъалаи бо оби тозаи нӯшоқӣ таъмин кардани аҳолии шаҳру ноҳияҳои Душанбе, Хучанд, Ҷкалов, Б.Ғафуров, Исфара, Конибодом, Қайроққум, Хоруғ, Истиклол, Ҳисор, Рӯдакӣ, Шаҳринав, Турсунзода, Ёвон, Ҷ.Румӣ, Восеъ, Кӯлоб, Фархор, Панҷакент, Зафаробод, Шаҳристон, Истаравшан, Панҷ ва Ҷамадонӣ дар солҳои 2010-2018 беш аз 1 млрд. сомонӣ пешбинӣ гардида, то имрӯз хеле корҳо иҷро шуданд ва корҳои барқарорсозии шабакаҳои обрасонӣ дар шаҳру ноҳияҳои зикршуда тибқи нақша амалӣ карда мешавад".

Гуфтаҳои боло далели он аст, ки Ҳукумати кишвар таҳти роҳбарии Сарвари давлат масъалаи таъмини аҳолии мамлакатро бо оби тозаи нӯшоқӣ яке аз масъалаҳои аввалиндараҷа ҳисобида, нисбати ҳалли он чораву тadbирҳои мушаххас меандешад. Агар инро дар мисоли шаҳри Хучанд гирем, пас бармеояд, ки танҳо дар 2 соли охир баҳри таъмини аҳолии шаҳр

бо оби тозаи нӯшоқӣ Барномаи "Беҳтаргардонии вазъи таъминоти оби нӯшоқӣ"-и шаҳри Хучанд, ки он дар асоси Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти №514 аз 2 декабри соли 2006 "Дар бораи тасдиқи барномаи беҳтар намудани таъминоти аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо оби тозаи нӯшоқӣ барои солҳои 2008-2020" қабул шудааст, бо маблағгузориҳои Бонки Аврупои Таҷдид ва Рушд" ба маблағи 1 млн. 71 ҳаз. 859 сомонӣ корҳо ба иҷро расонида шудааст. Қисми зиёди аҳолии шаҳр бо оби тозаи нӯшоқии соӣи Хоҷабӯқиргон таъмин гаштанд.

**Маъруфшех ХОЛШЕХОВ, директори
мактаби №13, ноҳияи Ғафуров:**

-Дар Паёми Роҳбари давлат соҳаи маориф чун яке аз самтҳои афзалиятноки фаъолияти Ҳукумати мамлакат арзёбӣ шуд. Баробари шунидани Паём ман чун собиқадори маориф бори дигар ба ҷунун хулоса омадам, ки ғамхории давлат нисбати соҳаи ҳаётан муҳим рӯзафзун аст. Далели ин гуфтаҳо зиёд шудани маблағгузориҳои соҳа аз 2,5 млрд. сомонӣ соли 2014 ба 3 млрд. сомонӣ дар соли равон аст.

Омӯзгорони мактаби мо бо мақсади иҷрои рисолати хеш дар соли хониши гузашта, як идда корҳоро ба анҷом расонида, нисбати беҳдошти корҳои таълиму тарбия боз ҳам кӯшиш карда истодаанд.

Далели гуфтаҳои он аст, ки соли хониши гузашта аз 128 хатмкардаи мактаб 70 нафар ба мактабҳои олии миёнаи махсус дохил шудаанд. Дар даврони соҳибистиклолии кишвар бори нахуст 3 дастпарвари мактаб ба мактабҳои олии Федератсияи Русия дохил шуданд.

**Рухсора ФАТТОВА, мудири
кӯдакистони №162 ноҳияи Сино:**

-Дар Паёми имсолаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар баробари дигар соҳаҳои иқтисодӣ ва иҷтимоӣ ба низоми маорифи кишвар низ диққати махсус дода шудааст. Алалхусус ба зинаҳои таҳсилоти томактабӣ (кӯдакистонҳо), таҳсилоти миёнаи умумӣ, ибтидоӣ ва миёнаи касбӣ, таҳсилоти олии касбӣ, низоми марказонидашудаи қабул ба муассисаҳои олии касбӣ аз тариқи Маркази миллии тестӣ, интихоби касб, татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи масъулияти падару модарон дар таълиму тарбияи фарзанд" диққати ҷиддӣ дода шудааст.

Дар ҳақиқат, шумораи кӯдакистонҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбат ба тала-

бот камтар аст. Зиёд намудани кӯдакистонҳои алтернативӣ (хусусӣ) яке аз роҳҳои ҷалби бештари кӯдакон ба муассисаҳои томактабӣ мебошад.

Нуктаи дигари муҳим, ки дар Паём инъикос шудааст, мақоми омӯзгор аст. Дар ҳақиқат омӯзгор ҳуқуқи хато карданро надорад ва тақмили маҳорати касбияш дар тамоми фаъолияти корӣ муҳим аст.

Ҷамҷунин роҳбарони муассисаҳои олии касбӣ вазифадор гардиданд, ки то соли 2018 муассисаҳои таҳсилоти умумиро бо кадрҳои соҳибихтисос таъмин намо-янд.

Дар мавриди қабули довталабон ба муассисаҳои олии касбӣ аз тариқи Маркази миллии тестӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон қайд гардид, ки аз 52 000 довталаб ҳамагӣ 400 нафар шикоят кардаанд, ҳол он ки солҳои қаблӣ беш аз 20% довталабон аз комиссияҳои қабули мактабҳои олии шикоят мекарданд.

Дар Паёми имсола суҳт татбиқи гардиани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд"-ро низ Президент таъкид намуданд. Зикр шуд, ки механизми татбиқи ин қонун дигар ва тақмил дода шавад.

**Ҳикматулло ЗАЙДУЛЛОЕВ,
декани факултети "Сайёҳии кӯҳӣ"-и
ДТҶТ ба номи С.Раҳимов:**

-Дар Паёми имсолаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ин навбат ҳама паҳлуҳои хоҷагии халқӣ мамлакат, аз ҷумла сиёсати хориҷии он чун дар оина рӯ ба рӯи мо мунъақис гардидааст.

Ман, ки худ 25 сол боз дар соҳаи варзишу воситаи бардамӣ кору фаъолият дорам, аз овардани арқому мисолҳои шайъӣ ва раднопазири Сардори хирадманди мамлакат дар ҷодаи тарзи ҳаёти солим дар ҳайрат мемонам. Бале, басо дуруст ва оқилона пайгирӣ кардаанд, ки варзиш яке аз суннатҳои беҳтарини муаррифӣ кардани давлат ва миллат мебошад.

Мо бо исму насаби ғолибони мусобақаҳои олимпӣ, ҷаҳонӣ, ҷомии ҷаҳон, универсиадаҳо, Бозиҳои Осиё барҳақ мефарем, самимона каф мекубем.

Ба қароре омадем, ки ин ҳама дастуру ҳидоятҳои нарму самимонаро ҳамчун насия мепазирем ва баҳри ҳарчи зудтар дар амал пиёда сохтани онҳо камари ҷиммат мебандем.

**Диловар РАҶАБОВ,
сардори шуъбаи банақшагирии
КВД "Аэрогеодези"-и ш. Душанбе:**

-Сарвари давлат дар Паёми навбатии худ ишора ба баргузори интихоботи парламенти мамлакат таъкид намуд, ки интихоботи навбатӣ бояд дар вазъи орому осоишта ва бо роҳи озоду демократӣ гузаронида шавад. Президенти кишвар дар Паёми худ натиҷаҳои бадастовардаи соли 2014-ро дар маҷмӯъ мусбат арзёбӣ карда, дар соли 2014 маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ ба 45,6 миллиард ва афзоиши воқеъии он ба 6,7 фоиз расидааст, ки ин нишоддорҳои хуби иқтисодӣ дар соли гузашта мебошад. Дар Паём зикр шуд, ки аз моҳи сентябр маоши ҳадди аққал 60 фоиз ва музди меҳнати кормандони соҳаҳои гуногун аз 10 то 25 фоиз баланд бардошта мешавад. Инчунин дар соли 2015 тибқи нақша барои 200 ҳазор нафар ҷойҳои нави корӣ таъсис дода хоҳад шуд. Аз ин рӯ, аз ҳамаи кормандону хизматчиёни давлатӣ ва баҳши хусусие, ки дар рушди иқтисодиёти мамлакат саҳми худро мегузоранд, масъулияти баланд талаб карда мешавад. Дар охир ҳамаи роҳбарони, ки соли 2015 бо дарназардошти вазъи геополитикии дунё ва буҳрони иқтисодие, ки қисме аз давлатҳои пешрафтаҳо фаро гирифтааст, аз он ҷумла Федератсияи Русия, ки ҳамчун шарикӣ стратегӣ ва шарикӣ рақами як дар савдои берунӣ мо ба ҳисоб меравад барои ҳифзи иқтисодиёти миллӣ ва ягонагии мамлакатаи худ камари ҷиммат бандем.

Фармони тиллоии шоҳи нав

Бо фармони шоҳи нави Арабистони Саъудӣ Салмон бинни Абдулазиз ба шарафи тахтнишиниаш ба ҳама хизматчиёни давлатӣ, нафақахӯрон, толибилмон ба андозаи ду маош гар ҳаҷми умумии 30 миллиард доллар тухфа дога шуд. Илова бар ин, то 500 ҳазор риёли саъудӣ (133 ҳазор\$) ҷаримаро ба 500 ҳазор маҳбусони шаҳрвандӣ бахшид, шаҳрвандони хориҷии гар маҳбасҳо қарор доштаро аз ҳабс озод намуда, бо шарт минбаъд дубора ба ин кишвар ворид нашудан ба ватанашон баргардонд.

Бо ҳамин амрно ма 20 миллиард доллари дигар барои сохтмони иншооти нав оид ба таъминоти аҳоли бо барқ ва оби тозаи ошомиданӣ ҷудо карда, барои маҳфилахои адабии дар кишвар номнависгашта ва клубҳои лигаи олии мусобиқоти футбол ба андозаи 10 миллион долларӣ, ба клубҳои лигаи аввал 5 миллион риёли ва ба клубҳои дигар 2 миллион риёли бахшид.

Инчунин, ба Вазорати ҳифзи иҷтимоӣ фармуд, ки ба сомонҳои хайриявии номнависшудаи кишвар 2 миллиард риёл, Ассотсиатсияи ширкатҳои ҳамраъӣ 200 миллиард риёл, ба ҳама ташкилотҳои иттифоқҳои касаба 10 миллион риёли ҳада кунад.

Шоҳ Салмон ибни Абдулазиз дар сомонҳои интернетии худ иброд доштааст, ки аз Аллоҳ барои хидмат ба дин ва меҳан ёварӣ хоста, зикр намудааст, ки ягон мукофот ба хидмат ба халқи худ баробар шуда наметавонад.

Тавре медонед, ҳафтаи қаблӣ пас аз дар синни 91-солагӣ аз олам даргузашти шоҳи дар ҷаҳон бозътибори Арабистони Саъудӣ, Абдулло бинни Абдулазиз Ал-Саъуд, ки аз соли 2005 ҳукмрони кишвар буда, чор соли охир аз бемории пневмония азият мекашид, мувофиқи қонуни ин кишвар, бародараш Салмон бинни Абдулазиз Ал-Саъуд ба тахт нишаст. Дар нахустин изҳороти худ ӯ мардуми кишварро ба ваҳдату ягонагӣ алайҳи ҳама гуна ха-

тарҳо даъват намуда, эълон намуд, ки сиёсати бародарашро давом медиҳад.

Дар ин кишвар ҳукми шоҳ мутлақ буда, тамоми шоҳҳои ҳокимият дар дасти ӯ қарор дорад. Тавре коршиносон иброд менамоянд, Салмон бинни Абдул-Азиз Ал-Саъуд кайҳо ба ин вазифа омода гаштааст. Ӯ 79-сол дошта, 5 даҳсола инҷониб вазифаи мири пойтахти кишвар Ар-Риёз бар дӯши ӯ буд. Чун ислохотчи эҳтиёткор шинохта шудааст. Соли 1963, вақти губернатори пойтахт таъин гаштани ӯ, шаҳр ҳамагӣ 200 ҳазор нафар аҳоли дошт. Ҳоло теъдоди сокинони ар-Риёз аз 7 миллион бештар буда, дорои сохтори васеъ, вале хуб идора шаванда аст. Тибқи маълумоти мавҷуда, аини замон ӯ вазифаҳои дигари калидиро низ ба уҳда дошт ва махсусан дар ду соли охир, дар ҳаллу фасли бисёр масъалаҳои маслиҳатгари шоҳи фавтида Абдулло бинни Абдулазиз маҳсуб меёфт.

Тавре аён аст, пастравии нархи нафт чун молики калонтарин захираҳои нафти ҷаҳон ба ин кишвар хеле вобаста мебошад. Шоҳи нав гуфтааст, ки дар ин масъала низ сиёсати пешина идома меёбад.

Мавриди зикр аст, ки муносибати шоҳи қаблӣ ин кишвар ба Тоҷикистон нарм буд ва умед мекунем, ки паёмади он дар даврони шоҳи неқдил ва саховатманд Салмон бинни Абдулазиз ал-Саъуд низ ҳамчунон гарму гуворо боқӣ ҳоҳад монд.

Ҳафтаи гузашта, пас аз он, ки ҷонибҳои гар бисёр масъалаҳои калидӣ ба тавофуқ омада натавонистанд, сарри Ассотсиатсияи парламунии Шӯрои Аврупо (ПАСЕ) Анн Брассер гурӯҳи парламунии Русияро то 15 апрел аз ҳуқуқи овоз ва иштирок гар мақомоти роҳбарикунандаи он маҳрум намуд. Ин рафъаи дуҷум аст, ки ПАСЕ нисбат ба вакилони Русия чунин қарор қабул менамояд. Ба ҷонибдори қарор 148 нафар ва зидди он 64 нафар раъй доданд. Вакилони Озарбойҷон, Арманистон, Кипр, Сербия пурра ва қисми бештари вакилони давлатҳои Австрия, Швейтсария, Голландия, Хорватия, Туркия зидди он овоз доданд. Дар навбати ҳуҷ вакилони Русия бо сарвари Алексей Пушкин маҷлисгоҳро тарк намуда, эълон доштанг, ки то охири сол ширкати ҳуҷро гар ин сомон қатъ мекунанд.

Русия аз ПАСЕ меравад

РАИСИ Думаи давлатии Русия Сергей Нарышкин маъни ҳуқуқи овози намоёндагони кишварашро дар ПАСЕ як амри нодуруст ҳисобида, изҳор доштааст, ки бо ин сабаб ФР ҳама уҳдадори дар Ассамблеяи парламунии Аврупо гирифтаи ҳуҷро аз гардан соқит менамояд, ҳатто аз ин пас барои ба омӯзиши вазъияти фирориёни Украина омадан низ ба вакилони сомон мазкур рухсат дода намешавад. Ба онҳо танҳо дар мавриди бо хоҳишҳои шахсии худ ташриф овардан рухсати вурӯд дода мешавад.

Аини замон, дар Русия аҳволи иқтисодӣ мураккаб мешавад, чунин иброд намуд дар давраи ҳамоиши ҷаҳонии иқтисодӣ дар Давос муовини сарвазири Русия Игор Шувалов. Ӯ рӯируст ҳолати иқтисодии кишварро мушкил арзёбӣ намуда гуфтааст, ки оқибат Русия ба бӯхрони иқтисодие гирифтӣ гашт ва ин аз бӯхрони соли 2008 ба маротиб мураккабтар аст. Ӯ сабабро чун дигар сиёсатмадорон танҳо таъсири таҳриҳои Ғарб вобаста ба даргириҳои Украина ва паст шудани нархи нафт дар ҷаҳон вобаста накарда, зикр намуд, ки сабабҳои он амиқтаранд. Саҳви асосӣ дар он аст, ки ба умеди даромад аз нафту газ дигар омилҳои истифода нагаш-

танд ва сохтори иқтисодии кишвар тақомул дода нашуд. Дар робита ба боз ҳам пасттар шудани нархи нафт ӯ таъкид намуд, ки аз ин ҳолат иқтисоди Русия вазнинтар мешавад. Мушкилоти асосӣ, ки мо аз сар мегузаронем, аз солҳои 2008-2009 вазнинтар аст, вале имрӯз онро халқ чандон тезутунд эҳсос намекунад. Зеро ки соли 2015 вазъият метавонад боз каме вазнинтар шавад, ё чун соли 2009, бо сабаби болоравии нархи нафт бештар шавад.

Вале новобаста ба ин, ҳамон ислохоти амиқи иқтисодӣ, ки соли 2008 қабул шуда буд ва баъдан бо сабаби болоравии нархи нафт зуд фаромӯш гардид, бояд аз нав гирифта шавад. Солҳои 2011-2012 чунин ба назар расид, ки бӯхрон гузашт, вале дар асл чунин набуд. Диверсификатсияи иқтисодро, ки он солҳо ба нақша гирифта буданд, дуруст буд, вале баъдан иҷрои онро фаромӯш сохтанд, Русия бояд имрӯз сари як по истода он барномаи мураккабро иҷро кунад. Аслан, ин бӯхрон боз як имконият барои рушди минбаъдаи Русия буда, натиҷаи он баъди даҳ сол равшан мегардад.

Барои мо, тоҷикон, аз ҳама кишварҳои дигар дида, офияти сиёсӣ рушди иқтисодии Русия аҳамияти бештар дорад. Зеро ки беш аз як миллион нафар муҳори меҳнатӣ ризку рӯзии фарзан-

донашонро аз ин кишвари таърихан дӯсту бародар дастрас менамоянд ва риштаҳои зиёди иқтисодӣ кишварҳои моро ба ҳам мепайвандад. Ва мо хоҳони онем, ки давлатмардони кишвар чиҳати рушди иқтисод чораҳои муассир андешанд.

Вале тибқи хабари ВАО, мутаассифона, теъдоди муҳорирони меҳнатӣ дар Русия камтар мешавад. Ҳатто сокинони Маскав аз он дар таъҷуб шуда, дар сомонҳои худ менависанд, ки барфи кӯчаҳо норӯфта мондааст, дар нақлиёт ва метро осеиҳои нисбат ба як-ду моҳи пеш хеле камтар ба назар мерасанд. Шояд ин танаффуси маъмулии муваққатӣ бошад. Зеро ки солҳои пеш низ одатан моҳҳои декабр-март мардикорон ба ватан баргашта, корҳои ҳуҷро дар ин ҷо ба ифоқа оварда, маърақаҳои муҳими хонаводагиро таҷлил мекарданд. Вале бо сабаби хеле гарон шудани нархи чиптаи тайёра ва кам шудани ҳаракати қаторҳо чанд соли охир "таътилҳо" кам шудаанд. Ва шояд сабаби асосии боло рафтани нархи доллар, амалан то 35-40 дарсад кам шудани даромади воқеӣ, маҳдуд гаштани интиқоли маблағи ҳосилшуда бо доллар ва евро бошад?

Ба фикри муовини сарвазири Русия И.Шувалов, бӯхрони сиёсии Украина ба зудӣ ҳаллу фасл намешавад ва ба ин сабаб таҳримҳои Ғарб идома меёбад. Вале таҷрибаи дигар кишварҳои ба таҳрими амиқ гирифтӣ шуда, ба мисли Ҷумҳурии Африқои Ҷанубӣ, Чили, Эрон ва дигарон нишон медиҳад, ки дар ин давра низ сохтори нави густурдаи иқтисодиро ба роҳ мондан мумкин аст. Аини замон, пас аз маслиҳату машварат дар ҳама зинаҳои ҳукумат, нақшаи раҳӣ аз бӯхрони иқтисодӣ омода гаштааст.

Ба ҳар ҳол, коршиносон умеди нек доранд ва чунин меҳисобанд, ки Русия кишвари бузургтарини ҷаҳон бо имконоти беҳудди табиист ва дар ҳукумати Русия мутахассисони соҳибқасб дар бахши иқтисод низ хеле зиёданд ва дар ин ҳолат ҷи чораҳо андешанро медонанд.

ҶОҶИИ ИЛОВАЙСК ТАҚРОР МЕШАВАД?

Вазъият дар ҷабҳаи оташрас байни артиши Украина ва ҷудоихоҳони шарқи кишвар тезутунд шуда, имкони ба муҳосира афтодани тақрибан даҳ ҳазор нафар ҳарбиёни артиши расмӣ ба миён омадааст. Ва дар чунин давраи ҳассос гуфтушуниди тарафҳо дар доираи созишномаи Минск амалан баргузор нашуд. Ба фикри ҷониби Киев, ба музокира бояд ҳудуди роҳбарони ду вилояти ҷудоихоҳ ҳозир мешуданд, вале ба ҷойи онҳо намоёндагонашон Д.Пушилин ва В.Дейнего ба Минск омаданд. Онҳо иброд доштанд, ки барои имзои тарҳи ниҳии созишнома сарварони ин ду вилоят омодаанд ба Минск оянд. Вале альон дар ҷабҳа даргириҳои шадид давом дошта, шаҳрвандони ғайриҳарбӣ ҳалок мешаванд ва он ҷо будани сардорони вилоятҳо муҳимтар аст.

Оқибат, рӯзи шанбе бо ибтиқори САҶА гуфтушуниди тарафҳо барпо шуд, вале ба мувофиқа омада натавонистанд. Изҳороти расмӣ низ дода нашуд. Ҷониби ҷудоихоҳон арз намуд, ки ҳукумати Украина нисбат ба онҳо набояд талаби қотеейна - ультиматум гузорад. Дертар Денис Пушилин арз намуд, ки ҷудоихоҳон дар робита ба масъалаи муайян кардани хатти байни нерӯҳои ҳарбӣ талабҳои нав гузоштаанд.

То омода гаштани мавод хабар расид, ки дар шаҳри Дебальцево як қисми артиши Украина аз ҷониби ҷудоихоҳон пурра ба муҳосира гирифта шудааст ва имкон дорад, ки муҳорибаи Ҷоҷибори дар Иловайск руҳдода тақрор шавад. Тавре ёд доред, вай бо шикасти барои артиши Украина хеле гарон анҷом ёфта буд.

Ҷ. ҚУДҶУС

Масҷид ҷои ибодат аст

Мавҷи сеюми инқилоби илмию техникӣ аз ҷоракҳои охири асри XX ва ибтидои асри XXI давом дошта, низоми индустриалии ҷаҳонро ба маротиб дигар намуда, равандҳои мухталифро дар ҷаҳони муосирӣ пурмӯҷаро ба миён овард. Ҷаҳонишавӣ дар шароити имрӯза, пеш аз ҳама раванди таърихӣ буда, дар давоми чандин садсолаҳо идома ва рушд намуда, имконияти бузурги пешрафт ва дар айни замон таҳдидҳои ҷиддӣ ва ҷадидро ба ҳаёти инсоният ворид сохта истодааст.

БАЪД аз пошхӯрии Иттиҳоди Шӯравӣ, мамлакатҳои зерӣ таъсири он ба майдони рақобатҳои гурӯҳҳои сиёсӣ ва динӣ таъбирӣ гардиданд. Ин низоҳиҳо на фақат барои тарафҳои даргир, балки барои ҳамсоҳиҳо ва ҷомеаи ҷаҳонӣ хатарнок ва проблемавист. Низоҳиҳои бисёрсолаи Афғонистони ҳамсоҳ ба низоҳиҳои минтақавӣ таъбирӣ ёфта, дар навбати худ мушкilotи зиёдеро дар ҷомеаи ҷаҳонӣ ба миён оварда истодааст. Яке аз қазияҳои мураккаб ва мурабӣ рӯз дар солҳои охир -экстремизм ба ҳисоб рафта он ба экстремизми сиёсӣ ва динӣ ҷудо мешавад. Ин ҷараён дар шаклҳои гуногун дар ҷаҳони давру замони вучуд дошта, вобаста ба раванди муносибатҳои ҷамъиятӣ дар ҷомеа таъсиррасон буд.

Маънои "экстремизм" раванди ҷонибдорӣ усулҳои ифротӣ буда, аз тарафи ҳизбҳои, соҳмонҳои, гурӯҳҳои сиёсӣ ва ҳатто баъзе давлатҳои соҳмон ва дастгирӣ мегардад. Ин раванди ноҷо ва хусусиятҳои агресси дошта дар ҷумҳуриҳои собиқшӯравӣ баъди барҳамхӯрии СССР ба миён омада, номи экстремизми диниро гирифт.

Экстремизм дар шароити имрӯза бештар ба сиёсат дахл намуда, ин тазоҳурот пеш аз ҳама дар ниҳоди ҷаҳони динӣ вучуд дошта, дини Исломи низ аз ин раванд дар канор нест. Мақсади ниҳони онҳо ба ҳар роҳи восита соҳмон додани давлати ягонаи бесарҳади мусулмонист. Ин ҷараён зиёдтар дар нимҷазираи Арабистон рушд намуда бо номи "вахҳобия" машҳур шудааст ва ба таъриҳи экстремизми байналхалқӣ таъбирӣ ёфтааст. Дар ибтидои кор ин ҷараён мақсад дорад, ки сараввал мавқеашро дар давлатҳои аҳолиаш мусулмон ва баъдтар тамоми ҷаҳонро зерӣ нуфузи худ қарор диҳад.

Чуноне ки ҳамагон огоҳем, ҳодисаҳои фоҷиаборо печ дар печи ба сари мардуми чечен ба вучудомада маҳз нақшаи гурӯҳи экстремистии "вахҳобистон"-и кишварҳои бегона буд. Ҳодисаҳои Чечен як қисмати нақшаҳои гурӯҳи террористӣ ва экстремистии давлатҳои Араб, Африқо, Туркия ва Афғонистон ба ҳисоб меравад. Хисороти ба вучудомада дар ин кишвар аз лиҳози иқтисодӣ миллионҳо долларро ташкил дода, дар нисбати ҳазорҳо ҳаёти инсон, ки ҷон ба шаҳодат дода буданд, қиёснопазир аст. Экстремизми динӣ маҳз бо таъсири худ дар ҷаҳони муосирӣ ҷойгаҳи махсусро соҳиб шудааст. Шаклҳои муборизаашон маълум буда, бо роҳи зӯрӣ таъбирӣ додани соҳти конституционӣ, халалдор соҳтани сулҳу субот ва истиқлолият, ҷорӣ намудани таълимоти бегонаи динӣ ва онро дар муборизаи худ барои ҳадафҳои ниҳонӣ, бесоҳиш бо ҷомеа ва шаҳрвандон истифода менамоянд.

Тоҷикистон ҳамчун аъзои комилҳуқуқи аҳли башар, наметавонад, аз ҳаводису воқеаҳои ҷаҳон дар канор ва бетаъсир бо-

шад. Солҳои навадуми асри гузашта дар натиҷаи фароҳам омадани шароитҳои, фактори динӣ дар ҷомеаи яқбора рӯ ба инкишоф ниҳод. Аз вазъияти ба амаломеда пеш аз ҳама диндорони шинохтаи кишвар бо ёрии "хоҷағони" берунаи худ вазъиятро ба манфиати худ истифода бурда, аз камсаводӣ ва дарки нокифояи идеологияи миллии, мардумро ба шӯру кашмакшиҳои бемаънӣ расониданд. Таърихи талхи наҷандон дури Ватанамон моро водор месозад, ки сари ҳар гуфтору рафтори "исломии бунёдгари" ва "хоҷағони" онҳо дуруст хулоса намоем. Аз ин ҷо сабабҳои паҳн гардидани экстремизми динӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон зиёду гуногунанд. Шароитҳои ба вучуд омада нуфузи рӯҳониёни иртиҷоъпарастро боло намуд. Бо роҳҳои ғайриқонунӣ дар кишвар мактабҳои хусусии динӣ пайдо шуданд, ки дар онҳо таълимоти носолими ва террористӣ-экстремистӣ дода мешуданд. Ба ин мактабҳои ғайрирасмӣ барои фарогирии таълимот аз ҳисоби оилаҳои рӯҳониён, оилаҳои камбизоат, шахсонӣ каммаърифату кӯтоҳандеш ва калаванди интиҳоб қарда мешаванд. Барои расидан ба мақсадҳои худ чунин гурӯҳҳои экстремистӣ аз тамоми шароити имкониятҳои хуб истифода мекунанд.

Ҷаҳони имрӯза бо факторҳои исломӣ, исломгароёни фундаменталист, радикал-исломистҳои ва исломии экстремист шиносии пурра дорад. Онҳо вобаста ба шароити миллати давлатҳои муборизаҳои худро барои расидан ба ҳокимият тарҳрезӣ намуда, пайи амалишавии онҳо мегарданд.

Барои ҳамагон пӯшида нест, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои мусулмонони кишвар тамоми шароитҳои фароҳам овардааст. Тамоми ҳамватанони мо, барои иҷрои нишондодҳои шариат ва Исломи ҷидду ҷаҳд намуда, ягон монеа ва душвориҳои пеши роҳи онҳо вучуд надорад.

Ёдам ҳаст, дар даврони собиқ Шӯравӣ барои гузаронидани намози рӯзи ид, баҷаҳои "боақл"-ро барои назорат паси кӯчаҳо мегузоштанд, то аз омадани шахсонӣ муттасадии ҳукумати намозгузоронро хабардор намоянд. Падарону бародарони мо намоз мегузоштанд ва шукрона низ менамуданд. Ҳоло дар ҳар маҳаллаву кӯча масҷидҳои фаъолият доранд, касе зидди тоату ибодат нест. Дар омади гап гуфтаниам, ки дар ноҳияи Ёвон 175 масҷид фаъолият дорад. Ҳол он ки теъдоди муассисаҳои таҳсилоти ҳамагонӣ ба 83 адад мерасад. Зиёд будани масҷидҳо агар таҷриба ба хотири гузоштани намоз бошад, ин бар зарари касе нест, аммо ҳамчун минбари идеологияи гурӯҳҳои алоҳида ва ё ташвиқоти хоҷағони берунаву идеологияи

ифротӣ қарор гирад, пас вой бар мову му-сулмонии мо. Нуран алонур мешуд, агар дар масҷидҳои пеш аз намоз имомҳо ё пешвоёни дини мубини Исломи ҳамагонро ба яқдигарфаҳмию бародарӣ, меҳрубонии садоқат ба Ватан даъват намуда, дар бораи зиёни ақидаҳои экстремистӣ бештар мардумро огоҳ мекарданд. Нақши оила, мактабу маориф дар таълиму тарбияи насли наврас бағоят бузургу назаррас аст. Зарурати бори дигар ҷиддитару бомасъулият оиди масъалаҳои терроризм, экстремизм гузаронидани суҳбатҳои бо донишҷӯён, хонандагон, аҳли ҷомеа саривақтӣ ва амалӣ савобу дурустест.

Барои рафъи норасоӣҳо ва тарбияи дурусти шаҳрвандон моро зарур аст, ки аз матбуоти даврий, телевизион, радио ва интернет самаранок истифода барем. Агар дар шабақаҳои телевизионӣ ва радиои барномаҳои махсуси тарбиявӣ-идеологӣ, ки фарогири тамоми паҳлӯҳои мусбии зиндагист, омода ва паҳш гарданд, боиси муътадил инкишофҳои фитрати ҷаҳонбинии ҷавонон мегардад.

Чуноне ки аз расонаҳои хабарӣ бармеояд, баъзе аз кишварҳои мусулмонии хориҷӣ, ки дар онҳо ҷараёнҳои "вахҳобия" ва "салафия" ҳамчун ҷараёнҳои расмӣ пазируфта шудаанд, бо роҳи воситаҳои гуногун меҳоянд идеологияи экстремистии худро ба ивази "қўмакпулиҳо" ба кишвари мо ворид созанд.

Омили дигари таъсиррасонанда дар раванди экстремизми динӣ ин фаъолияти толибилмон дар кишварҳои хориҷӣ мебошад. Ҷавонону наврасони мо дар мадрасаҳои Покистон, Эрон, Афғонистон, Арабистони Саудӣ, Сурия ва Миср таълимоти динӣ гирифта, ҳисси ватандӯстию ҳештаншиносиашон дар ниҳодашон ба нестӣ расонида мешавад. Баъди бозгашт ба Ватан онҳо ба арзишҳои динӣ-мазҳабии худ арҷгузорӣ накарда, рафтору кирдорашон ҳилофи мазҳабӣ "Ҳанафия" мешавад.

Воситаҳои иттилоотӣ, пеш аз ҳама интернет, ки экстремистон аз он пурсамар истифода мекунанд, яке аз шаклҳои маъмули муборизаи онҳо дар ин замон ба ҳисоб меравад. Бо ин роҳи васила ворид намудани адабиёти зараровар, ки мазмуну мундариҷаи экстремистӣ доранд, ба ҷомеа, алаҳхусус ба ҷавонон бетаъсир наметавонад. Бузурге фармуда: **"Идеяҳо танҳо бо идея безарар гардонидан мумкин"**.

Дар ин ҷода моро зарур аст, ки пеш аз ҳама рӯ ба мактабу маориф биёрем. Ин таҳавуллот тақозо менамояд, ки ҳар як фарди ҷомеа, хусусан ҷавонон кӯшиш ба харҷ диҳанд, ки соҳиби донишу маърифат ва касбу ҳунарҳои замонавӣ гарданд.

Сафарали СОБИРОВ

Хоҷағони хориҷиро ноҳида нагирем!

ПАС аз ирсоли Паёми Президенти кишвар Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон доир ба таъкиди раиси ҷумҳур дар масъалаи иқтисодиву сиёсӣ, иҷтимоиву фарҳангӣ ва амниятиро кулли мардуми ҷумҳурӣ муҳим ва саривақтӣ шуморидаанд. Вале дар ин миён нафароне пайдо мешаванд, ки худро вакили Маҷлиси намояндагонӣ Маҷлиси Олии мамлакат ҳисобида, бо ақидаҳои муҳолифона ба ҳар сухани нек ва созанда зид мекароянд. Аз ҷумла, раиси Ҳизби наҳзати исломии Тоҷикистон Муҳиддин Кабирӣ, ки дар аввал аз лаҳзи Паёми Эмомалӣ Раҳмон, истиқбол қарда бошад ҳам, бо шумидани ибораи "хоҷағони хориҷӣ" худро ноҳинҷор ҳис намуд ва ҳушдори Сарвари давлат Эмомалӣ Раҳмон дар бораи "хоҷағони хориҷӣ"-ро ноҳида гирифт.

Барои М.Кабирӣ муҳим он аст, ки ҳамеша дар паёмҳои сухан дар бораи интиҳобҳои равад ва интизор ҳам доштааст, ки дар масоили сиёсӣ, ба хусус, интиҳобҳои оянда, шароити баробари аҳзоб ва номзадҳои бештар ва дақиқтар суҳбат шавад. Аз ин рӯ, дар назди давлату миллати тоҷик шарт мегузорад, "агар ҳизбҳои номзадҳои ба мақоми вакили парламон ва мақомот аз рӯи қонун амал кунанд рӯҳияи сулҳу ваҳдат бошад, ягон дасти хориҷӣ наметавонад вазъияти дохилии моро ба ҳам бизанад". Ин як ҳушдор на ба давлат ва ҳукумат, балки ҳушдор ба мардум ва ҷамъияти орому осудаи Тоҷикистон аст, ки дар ҳоли дар интиҳоб овоз надовдани соҳинон ба Ҳизби наҳзати исломии Тоҷикистон ва даст наёфтани ҲНИТ ба орои мардум онҳо метавонанд аз қувваҳои хоҷағонашон истифода баранд. Барои ҳамин ҳам, раҳбари Ҳизби наҳзати исломии Тоҷикистон Муҳиддин Кабирӣ ба мардум гӯшад қардан меҳоянд: "Вақте оромиш набошад, таҳқиру фишор нисбат ба ҳизбҳои сиёсӣ бошад, дигар ба дӯши дастҳои хориҷӣ партофтани ин мушкили дохилии чандон хуб нест". Баръакси гуфтаҳои Кабирӣ, таҳлилгарони масоили сиёсӣ иқтисодӣ бар он назаранд, ки вазъи дохилии кишвар ҳоло хубу ором аст, рушди иқтисодӣ таъмин буда, давлат аз уҳдаи ҳама вазифаҳои иҷтимоиву иқтисодӣ худ мекарояд. Ҳарчанд ки дар сатҳи ҷаҳонӣ таҳдидҳои вучуд доранд ва онҳо аз мо вобаста нестанд. Дар чунин шароит, мардуми Тоҷикистон бо нишон додани нерӯи ватандӯстӣ ва худшинии миллии пеши роҳи ҳар гуна зуҳуроти номатлубро гирифта метавонанд ва баҳри ташаккули иқтисодиву иҷтимоӣ замина мегузоранд.

Бояд тазаккур дод, ки ин аъмол ва рафтори М. Кабирӣ бори аввал нест ва ҳар лаҳза ҷомеаи зерӣ шубҳа қарор мегиҳад. Аз ин суханон бармеояд, ҳизби наҳзат "хоҷағони хориҷӣ" дорад ва дар мавридҳои зарурӣ аз он истифода мекунанд.

Паёми Сарвари кишвар бегаразонаю созанда мебошад ва аз он даъват мекунанд, ки мо соҳинони Тоҷикистон дар атрофи чунин сарвари созанда муттаҳид шуда, барои ватани ободу осоиштаи ҳеш сидқан саҳмгузор бошем, на он гунае, ки Кабирӣ ва пайравону аъзои ҲНИТ фикр мекунанд. Касе аз иштирокчиёни Паём сухани зиёдтативу бемавқеъро намунидааст, вале сарвари наҳзатиҳо М.Кабирӣ чун одат беандеша ва бемаврид гап меназад. Ба ин маънӣ, рӯз то рӯз суханони Кабирӣ шахсро ба ноумедӣ мекарад. Вақте аксарияти қорҳои номатлуб, хатар, ки худ кори дасти хориҷиҳо ва инро ҳам мекунанд, аммо ҳангоме Кабирӣ ё каси дигаре ин суханро мегӯяд, маълум мегардад, худ бозигарони дасти хориҷиён ҳастанд. Аз дасти хориҷиён обу нон мекӯранд. Суханони дар Паём буда, аз сидқ буд ва каси дигарро бояд халалдор накунад, ба ҷуз худ хориҷиёнро. Аммо, чаро худҳои бегонапарвар интиқод аз ин ҳукумати давлат доранд!? То он вақте мо аҳл нагардем, пешравӣ намешавад. Аз кинаҳо бояд озод шуд, дилҳоро бояд соф қард. Агар мо тоҷикон бо замини худ, давлати худ, халқи худ ифтихор накунем, касе бо ватани мо ифтихор наметавонад!

Рустам РАҲИМОВ

Аз ҷониби мақомоти прокуратураи ҷумҳурии соли 2014 дар маҷмӯъ 715 нафар шахси мансабдор барои сари вақт ва мунсифона баррасӣ накардани муроҷиати интизомӣ ва маъмури кашида шуда, алайҳи 40 нафар шахси гунаҳгор парвандаи ҷиноятӣ оғоз гардидааст, зикр кард дар нишасти матбуотӣ бо хабарнигорон Прокурори генералии ҷумҳурии Юсуф Раҳмонов.

БАРОИ пешгирии падидаи ба ҷомеа хавфнокӣ терроризм, нисбат ба 319 нафар аъзои созмонҳои экстремистию террористӣ 124 парвандаи ҷиноятӣ мавриди тафтиш

105 НАФАРИ АВФШУДА БОЗ ҶИНОЯТ СОДИР КАРДАНД

қарор гирифта, 41 адад парванда барои баррасӣ ба судҳо ирсол шудааст, вобаста ба муомилоти ғайриқонунии нашъа 962 ҷиноят ошкор шуда, 6 т.213 кг маводи нашъадор мусодира карда шудааст.

Дар маҷмӯъ дар соли гузашта 27134 нафар ба мақомоти прокуратура муроҷиат намудаанд, ки аз онҳо 12448 нафар бевосита аз ҷониби мақомоти мазкур баррасӣ шуда, 2136 муроҷиати онҳо оид ба қонунвайронкуноӣ қойдошта эътироф гардида, қонеъ гардонидани шудаанд. Қонун дар бораи авф ҷиҳати 12077 нафар татбиқ шудааст ва 377 нафарашонро занон ташкил медиҳанд. Зиёда аз 29 млн. 280 ҳазор сомонӣ ва 553 ҳазору 965 доллари ИМА маблағи зарари аз ҷиноятҳо расонидашуда зимни

татбиқи қонуни авф барқарор шудааст.

Баъди татбиқи Қонуни авф мутаассифона, 105 нафар дубора ҷиноят содир намуданд. Нисбат ба 32 нафар аъзои "Гуруҳи 24", ки созмони террористӣ эълон шудааст ва аз фирқаи салафия нисбати 15 нафар парванда кушода шудааст. Нисбат ба 85 нафар шахрвандони ҷумҳурии, ки дар Сурия ва Ироқ меҷанганд, 41 парвандаи ҷиноятӣ боз шудааст. Вале бештари онҳо дар ҷумҳурии ҳузур надоранд. Ҳолатҳои ҷалб намудани ҷавонон ба гуруҳҳои террористӣ таҳқиқ карда мешавад. Зимни иҷрои фармони Сарвари давлат ҳолати таъин намудани нафақаҳои калон ба собиқ мансабдорон санҷида мешавад.

Ҷ.ҚУДУС

Директори КВД "Тоҷиксуғурта" Аловиддин Сатторов зимни баррасии фаъолияти корхонаи номбурда ба хабарнигорон иттилоъ дод, ки қарзи зиёди ширкати ҳавопаймоии "Тоҷик Эйр" аз ҳисоби пардохт накардани ду фоизи маблағи ҷипта, ки барои суғуртаи мусофирон равона карда шудааст, ба 25 миллион сомонӣ баробар гардида, масъулини ин ширкат маблағи қарзро пардохт натавонистанд.

"ТОҶИКСУҒУРТА"

КАФОЛАТИ СУҒУРТАИ МУСОФИРОНИ "ТОҶИК ЭЙР" - РО НАМЕДИҲАД

ТИБҚИ қарори №25 аз соли 1999, ду фоизи маблағи ҷиптаи мусофирон барои суғуртаи онҳост. Вале тӯли солҳои зиёд ширкати номбурда ин маблағро пардохт накарда, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ин қарзи ширкати ҳавопаймоиро бахшид. Бо дарназардошти вазъи баамаломата КВД "Тоҷиксуғурта" тасмим гирифтааст, ки дар пайи напардохтани маблағ дар ҳолати рух додани ягон ҳодиса онҳо кафолати пардохти суғуртавино намедиҳанд. Ба гуфтаи Аловиддин Сатторов қарори №25 то имрӯз аз эътибор соқит нашуда, мебоист "Тоҷик Эйр" ва дигар ширкатҳои ҳавопаймоӣ, аз қабили "Сомон Эйр" ва "Ист Эйр" маблағҳои суғуртавино мепардохтанд, аммо онҳо бо далели он ки қарор ба қонуни фазо, кодекси ҳаво, кодекси шахрвандӣ муҳолифат мекунад, маблағро пардохт карданӣ нестанд. Ва инчунин пешниҳод шудааст, то суғуртаи ҳатмии мусофирон аз байн бардошта шавад. Мутаассифона, то ба имрӯз муҳолифат кардани санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ дар қонунгузорию кишвар боиси нофаҳмиҳо гардида, дар бештари ҳолат ин ё он тараф зарар мебинад, - мегӯяд сарвари "Тоҷиксуғурта" ва илова менамояд, ки дар сурати аз эътибор

соқит кардани ду-се намуд қароре, ки дар ин соҳа аст, корхона барҳам хӯрда, ҳудуди беш аз ҳазор нафар ҷои корро аз даст хоҳанд дод. Яъне ин ширкати давлатӣ имтиёзҳои худро ба ширкатҳои хусусӣ, ки аксари онҳо дар сурати зарури масъулиятро ба дӯш намегиранд, вогузор намуда, худ аз майдон берун меравад. Ҳол он ки мардум имрӯз ба "Тоҷиксуғурта" умеду боварӣ доранд ва ҳамин эътимоди мардум аст, ки ҳоло маблағҳои ҳаққи суғуртаи ба 65 миллион сомонӣ баробар гардидааст.

"Тоҷиксуғурта" дар соли 2014 миқдори бастанӣ шартномаҳои суғуртавино ба 1 миллиону 388 ҳазору 129 адад расонид, ки дар муқоиса ба соли 2013 4 ҳазору 500 шартнома зиёд аст. Соли сипаришуда ин корхона ба бучети ҷумҳурии оид ба ҳамаи намудҳои андоз ва пардохтҳо 25 миллиону 556 ҳазор сомонӣ маблағ ворид намудааст, ки аз ин 17 миллиону 290 ҳазор сомонӣ аз ҳисоби 70 фоизи бақияи суғуртаи намудҳои ҳатмӣ ва 8 миллиону 266 ҳазор сомонӣ аз ҳисоби дигар намудҳои андоз буда, нисбат ба соли 2013 657 ҳазор сомонӣ зиёд мебошад.

Маъруфи БОБОРАҶАБ

ИФШОИ 154 ҶИНОЯТИ ВОБАСТА БА МАВОДИ НАШЪАОВАР

РУСТАМ Назарзода, сардори Агентии назорати маводи нашъаовари назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз фаъолияти афсарони алоқаи агентӣ, ки дар Афғонистон дар ҳамкорӣ бо кормандони полиси Афғон 17 амалиёти муштарақ гузаронида, зиёда аз 2 тонна маводи нашъаоварро аз муомилоти ғайриқонунии мусодира кардаанд, изҳори хушнудӣ намуд.

Р. Назарзода, ки рӯзи 28 январӣ соли равон, зимни нишасти матбуотӣ дар бораи фаъолияти яқсолаи Агентии назорати маводи нашъаовари назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иттилоъ медод, ҳамчунин қайд кард, ки бо

мусоидати афсарони алоқаи агентӣ 3 ташхисгоҳ оид ба истеҳсоли героин нобуд карда шуд.

Соли сипаришуда аз ҷониби Агентӣ 200 парвандаи ҷиноӣ вобаста ба муомилоти ғайриқонунии маводи нашъаовар оғоз гардид, ки ин аз нишонҳои соли 2013 - 29 фоиз зиёд аст. Қайд карда шуд, соли гузашта бо иштироки бевоситаи кормандони агентӣ фаъолияти 3 гуруҳи муташаккили ҷиноӣ ва 24 гуруҳи ҷинояткор, ки дар таркиби он 57 нафар ҷиноятӣ вобаста ба муомилоти ғайриқонунии маводи нашъаовар содир намудаанд, ошкор ва безарар гардонид шуд.

Ҳамчунин қайд карда шуд, ки "дар соли 2014 бевосита аз

тарафи кормандони Агентии назорати маводи нашъаовари назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳудуди ҷумҳурии 154 ҷиноятӣ вобаста ба муомилоти ғайриқонунии маводи нашъаовар ошкор шуда, зиёда аз 981 кг маводи нашъадор мусодира гардид, ки ин нисбат ба соли 2013 5% зиёд мебошад".

Р. Назарзода илова намуд, ки соли гузашта ҳамчунин 2 ҳодисаи муомилоти ғайриқонунии маводи нашъаовари синтетикӣ ва маводи психотропӣ ба қайд гирифта шуда, 3036 ҳаби синтетикӣи МДМА мусодира гардид, ки ин 65,6 фоиз ҳабҳои синтетикӣи дар ҷумҳурии мусодирашударо ташкил медиҳад.

Ибодуллоҳи ТОҶИР

АЗ ҷониби Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон бо роҳбарии профессор Н.Филимонова кӯшиши археологӣ гузаронида шуда, дар Арки Ҳисор ёдгориҳои беш аз 4200 ва 4400-сола пайдо карда шуданд. Дар деҳаи Бӯстон ду ғори (маъбадҳои

ҲИСОР: БОЗ ЯК ДАЛЕЛИ ҚАДИМӢ БУДАНИ ШАҲР ИСБОТ ШУД

буддоии) давраи Кушонӣён дарёфт гардида, дар наздикии чашмаи "Заъфарон" сутуни давраи юнонӣ-бохтарӣ кашф шудааст. Умуман, дар ин ҳудуд намунаҳои маданияти моддиву маънавии тамоми давраҳои таърихи инсоният мавҷуд буда, олимонаро кашфиёти нав ба нав дар пешанд, ки ҳамаи ин гувоҳӣ аз хеле қуҳанбунёд будани Ҳисори Бостонӣ чун як ҷузъи асосиву муҳими таърихи миллати тамаддунофару қадимаи тоҷик мебошад. Айни замон кӯшишҳои идома дошта, интизор меравад, ки бозёфтҳои боз ҳам қадимтар ба даст оварда хоҳанд шуд, - иттилоъ дод ба хабарнигорон раиси ноҳия Ҳисор Усмон Сабзов.

Вобаста ба чашни пушқуқӣ 3000-солагии Ҳисор ва тибқи нақшаи генералии шаҳраки Ҳисор, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2012 тахти №337 тасдиқ шудааст, аз навсозӣ ва таҷдиди маркази ноҳия оғоз гашта, он дар оянда ба куллий симои нав хоҳад гирифт. То ин за-

мон зиёда аз 400 иншоот сохта шуда, боз сохтмони 248 иншооти иловагӣ дар назар аст. Барқарорсозии симои таърихи Қалъаи Бостонӣ Ҳисор, сохтмони Кохи мухташами Фарҳанг, Осорхонаи Ҳисор, Китобхонаи марказии Ҳисор, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷум-

ҳурии Тоҷикистон маблағгузорӣ мешаванд, босуръат идома доранд ва то рӯзи чашн бо сифати баланд ба истифода дода хоҳанд шуд. Сохтмони Чойхонаи миллӣ, варзишгоҳ барои 20000 ҷойи нишаст ва дигар иншооти маъмуриву иҷтимоӣ бо дарназардошти анъанаҳои таърихи миллӣ низ аз рӯйи нақша сурат мегиранд. Дар ин давра зиёда аз 4000 ҷойҳои нави корӣ ташкил карда шуд, ки аз тамоми манотиқи ҷумҳурии қоргарон дар ноҳия фаъолият доранд.

Илова ба 191 нафар соҳибкороне, ки дар бунёди иншооти чашнӣ саҳм мегузоранд, боз 163 соҳибкорони маҳаллӣ ҳиссагузорӣ намудаанд. Тамоми иншоотҳои дар нақшабудаи чашнӣ саривақт ба истифода дода шуда, Ҳисори Шодмон меҳмонони дохиливу хориҷиро дар чашни пушқуқаш бо сари баланд пешвоз хоҳад гирифт, - гуфт дар охир раиси ноҳия У. Сабзов.

Азамат ДҶУСТОВ

НИГАРОНИИ РАҲИМЗОДА АЗ БЕТАВАҶҶУҲИИ МАРДУМ

РАҲИМЗОДА Маҳмад Забир, директори Маркази миллии қонунгузорию назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки рӯзи 28 январӣ соли равон, зимни нишасти матбуотӣ дар бораи фаъолияти яқсолаи ниҳоди мазкур иттилоъ медод, аз бетаваҷҷуҳии сокинони кишвар изҳори нигаронӣ кард.

Номбурда мегӯяд, Маркази миллии қонунгузорию назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муассисаи давлатии илмию тадқиқотӣ, иттилоотию таҳлилий мебошад, ки тайи се сол мешавад, сомонҳои худро фаъол кардааст ва ин сомона ҳудуди 500 ҳазор истифодабаранда низ дорад. Вале мутаассифона, моро як чиз дар ташвиш гузоштааст, ки дар ин муддат ягон нафар тариқи сомона лоиҳаҳои қонунҳо ва пешниҳодҳои худро оид ба ворид намудани тағйир иловаҳо ба қонунгузорию амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, барои мукамал намудани қонунгузорӣ ирсол накардааст.

М.Раҳимзода гуфт: «Мақолаҳои, ки дар ҷоп мешавад, дар онҳо тақлифи пешниҳодҳо ҳатман ҷой карда мешаванд. Ҳамзамон дар мизҳои мудавваре, ки дар Маркази миллии қонунгузорӣ ва ё дар ҷойи дигар баргузӯр мегардад, тақлифи пешниҳодҳо дар

шақли мақолаи пешкаш мегардад. Аксарияти тақлифи пешниҳодҳои, ки шунда мешавад, ҷолиби диққат низ ҳаст. Барои мисол дар бораи зӯрварӣ дар оила, дар бораи Кодекси граждании ҚТ, ки он идома дорад, дар бораи масъалаҳои ҳуқуқи ҷиноӣ, оилавӣ ва соҳибкорӣ пешниҳодҳои ҷолиб буданд, ки мо онҳоро дар тақлифи қонунгузорию амалкунанда ва дар рафти фаъолияти худ истифода хоҳем кард".

Директори Маркази миллии қонунгузорӣ таъкид кард, моро як чиз дар ҳайрат мегузорад, ки чаро олимони, мутахассисон, ҳуқуқдонҳо ва дигар шахрвандони кишвар тақлифи пешниҳодҳои худро дар рӯзномаю маҷлаҳо ба таври мақола пешниҳод мекунанду ба нишонии мо ирсол намекунанд.

"Дар аксар ҳолатҳо шахрвандони мо бетаваҷҷуҳӣ зоҳир мекунанд. Ман вақте вақил будам, "Кодекси ҳуқуқвайронкунонии маъмурии ҚТ" дар рӯзномаҳо ба нашр расид ва дар давоми шаш моҳ ҳамагӣ як тақлифи пешниҳод шуд. Замоне расидааст, ки бояд шахрвандони мо ба маърифати ҳуқуқӣ эътибори ҷиддӣ диҳанд. Зеро тақлифи дархостҳои, ки аз ҷониби мардум ба мо ирсол мегардад, барои мукамал намудани қонунгузорӣ зарур аст", - афзуд Раҳимзода Маҳмад Забир.

Ҳамчунин дар ин дар нишасти матбуотӣ қайд карда шуд, яке аз самтҳои асосии фаъолияти Марказро кор оид ба систематизатсия ва ташхиси қонунгузорию амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мутабиқат ба талаботи муосир, коркарди тавсияҳо ва пешниҳодҳои оид ба инкишоф додани қонунгузорӣ ташкил медиҳад.

Ибодуллоҳи ТОҶИР

КИҲО БЕШТАР ДАСТ
БА ХУДКУШӢ МЕЗАНАНД?

Ба иттилои прокуратураи вилояти Хатлон, аз ҷамъи 125 нафари худкушикарда 71 нафарашон мардҳо ва 54 нафар зан будаанд. Ҳамзамон мояи ташвиш аст, ки дар 23 маврид ноболигон худкушӣ ё қасди худкушӣ кардаанд ва 21 нафар аз онҳо муҳассилони мактабҳои таҳсилоти ҳамагонӣ будаанд. Дар робита ба 19 мавриди худкушию маргталабӣ парвандаҳои ҷиноятӣ боз шудааст.

Тарзҳои ба худкушӣ ва сӯйиқасд даст задани шаҳрвандон асосан бо роҳҳои аз ҳонаи баландошӯна сарозер шудан, худовезӣ, худсӯзӣ, ба худ бо корд ҷароҳати ҷисмонӣ расонидан, истеъмоли аз меъёр зиёди дору ва дигар маҳлулло мебошад.

Ба иддаои равонпизишкон, мавридҳои худкушии мардон аз занон ва занон аз ноболигон ба сурати умум аз ҳам фарқ мекунад. Мардон аксаран бинобар аз ҷиҳати иқтисодӣ иҷтимоӣ таъмин карда натавонистани хонавода ва нодорӣ, бонувон асосан бар асари хушунат ва зӯровари оилавӣ, ноболигон ба сабаби тазйиқи фишорҳои равонӣ ва муносибати бадҳашмонаи бузургсолон даст ба худкушӣ мезадаанд.

О., модари як духтари хурдсол, ду бор даст ба худкушӣ задааст, аммо бо талоши атрофиён аз марг раҳо шудааст. Шавҳараш ўро бо духтараш дар кӯча танҳо гузошту бори зиндагӣ ба шонаҳои нозукаш гарон афтод. Аз он ки касеву ниҳод ба дардаш дармон набахшид, хост ё худро оташ бизанад ё ба дор бикашад. "Аз зиндагӣ дилгир шудаам. Барои ҳамин чанд бор қасди худкушӣ кардам, бо роҳи оташсӯзӣ. Вале садди роҳам шуданд", - гуфт ў.

Акнун О., ба гуфтаи худаш, аз захмҳои дар натиҷаи қасди худкушӣ бардоштааш азият мекашад.

Бобоҷони Қаюмзод, равоншиноси тоҷик, омилҳои хатарзои падидаи худкуширо ба афсурдагии аз ҳад зиёди шаҳрвандон пайванд медиҳад. Ба гуфтаи ў, бемории равонии афсурдагӣ дар пайи мушкилҳои иҷтимоӣ, нобаробарии зиндагӣ, ғусса хӯрдан бо инсон рӯ ба рӯ мешавад. Ба пешниҳоди ин равоншинос, бояд занон аз банди қолабҳои шахшудаи суннатӣ берун шаванд. Яъне роҳи онҳоро ба майдонҳои варзишӣ, маҳфилҳои фарҳангӣ ва гуфтугӯҳо бояд боз кард. Барои коҳиши воқеии ин зухуроти нугувор талошҳои муштараки давлат, созмонҳои башарӣ ва рӯҳонӣ зарур аст.

Мақомоти милиса ҳамчунин аз ҷавонзанҳои ҳам мисолҳои фаровон меоранд, ки ба тозагӣ оила бунёд намуда, бинобар саҳтии рӯзгор қасди худкушӣ кардаанд. Тибқи мушоҳидаҳо, аксар ҳодисаҳои худкушӣ ё қасди худкушӣ дар деҳот ва аз сӯйи онҳое, ки дар шароити бади иҷтимоӣ ба сар мебаранд, рух додааст.

Мақомоти вилояти Хатлонро афзоиши мавридҳои худкушӣ ва маргталабии сокинон нигарон кардааст. Танҳо дар соли гузашта 125 ҳодисаи худкушӣ ва сӯйиқасд ба ҷони худ кардани шаҳрвандон сабт шудааст, ки 19 маврид бештар аз соли 2013 будааст. Чаро ин тамоюл рӯ ба афзоиш аст ва кӣ, чӣ гуна бояд онро пешгирӣ кунад?

МАРГТАЛАБИЮ ХУДКУШӢ ГУНОҲ АСТ

САБАБҲОИ МАРГТАЛАБИЮ ХУДКУШӢ ЧИСТ?

МАҚМОТИ ҳифзи ҳуқуқ дар ҳисоботи худ доир ба сабабҳои худкушию худсӯзӣ мушкилотро назари муноқишаҳои хонаводаӣ, хушунат, проблемаҳои иҷтимоӣ, вазъи сангини рӯзгор ва бемории рӯҳӣ мисол меоранд.

Аъзамҷон Мирзоматов, пизишки асабшинос аз шаҳри Қўргонтеппа, мегӯяд, ки бемориҳои вобаста ба асаб ҳеч гоҳ сабаби худҳалоккунӣ гашта наметавонад. Ба иддаои ў, омилҳои қасди ҷони худ намудани мардум паст будани сатҳи зиндагӣ, тафаккури шаклногирифтаи наврасону ҷавонон ва беҳудуд поймол шудани ҳуқуқ мебошад.

Вале ба андешаи равоншинос С. Камолов, маргҳои занон бештар ба асаб ва амрози рӯҳӣ мансубият дорад. "Одамоне, ки бо алов задани худ, дар об партофтани худ, захролудкунии бадан, бо роҳи хӯрдани доруи бисёр, сирко ва монанди ин вомехӯранд, мумкин аст мубталои касалии асабу рӯҳӣ бошанд. Асосан ба ин корҳо занон даст мезананд, зеро асаби заиф доранд ва сустиродаанд", - афзуд ў.

Маргҳои занон ба шарму ҳаёи шарқӣна ҳам тавъам аст. Зан, ки барояш иффату номус болотар аз зиндагонист, дар сурати ифшои ягон нуқсу камбудии ночиз ҳам ба ҷони худ қасд мекунад.

Дар ҳамин ҳол, таҳлилгаре, ки дар гузашта корманди милиса буд ва нахост номаш ифшо шавад, гуфт, ки дар робита ба ҳодисаҳои худкушӣ мақомот аксари вақт моиланд таҳқиқи сабаби онро ҷиддӣ нагиранд. Аз ин ҷост, ки танҳо дар пайи камтар аз 10 дарсади чунин ҳодисаҳо парвандаҳо ифтидох мешаванд. Ў ҳамчунин гуфт, ки аксари қасадҳо кушода нашуда, сабаби марги афроди худкушикарда муайян намегардад ва дар бештари маврид танҳо аз рӯйи нишондоди шахсоне, ки ҷабридаро ба худкушӣ расондаанд, ҳодиса тафтишу арзёбӣ мешавад.

Аммо як корманди масъули прокуратураи вилояти Хатлон гуфт, ки гоҳе муайян кардани омилҳои аслии худкушию маргталабӣ мушкил аст, чун худӣ хе-

шовандон намехоҳанд, ки қасад кушода шавад ва таҳқиқи амики ин ҳодиса сурат бигирад. "Дар бархе ҳолатҳо худӣ хешовандон шаҳрвандро ба худкушию худсӯзӣ таҳрик медиҳанд. Муносибати дурустро ҳатто бо фарзандонашон раво намедонанд, мавриди латуқуб қарор медиҳанд. Мардҳо бо хонумҳои худ муомилаи хуб карда наметавонанд. Баъд аз ин ки худкушӣ сар мезанад, барои гурез аз ҷазо ҳалокшударо бадном мекунанду мегӯянд, ки вай аз қабл гирифтори бемории рӯҳӣ буд. Аз ҷониби дигар, вучуд доштани далели худкушӣ барои хешу тавори маит низ ор аст. Аз ин рӯ, дар аксари маврид одамоне сабаби асосиро пинҳон медоранд. Мо аз ҳамин сабаб таҳқиқи ҳар як ҳодисаи марбут ба худсӯзиро таҳти назорат мегирем, то ки омилони таҳриқдиҳанда ба худкушии шаҳрвандро ба муҷозот бикашем", - зикр кард манбаъ дар прокуратураи вилоят.

Ва аммо дар қиёс бо як сол пеш 19 ҳодисаи дигар афзудани мавридҳои худкушӣ таҳлилгаронро ба ин андеша бурдааст, ки поин рафтани сифати зиндагӣ, тарбияи заиф, ноогоҳии динӣ ва бедонишӣ, афзоиши низоъҳои оилавӣ ва талоқҳои шаҳрвандонро тазйиқ медиҳад ва ягона роҳи ислоҳ шудани авзоъро баъзеҳо дар маргталабӣ мебинанд. Юсуф Муҳаммадзода, ҷомеашиноси тоҷик, дар ин иртибот мегӯяд, ки худкушӣ як навъи ифодаи норозигии шаҳрванд аз вазъи баамаломада мебошад. "Худкушӣ ҳама вақт замоне сар ме-

занад, ки инсон дигар роҳи ҳалли мушкилоти худро намеёбад. Ва шахсоне, ки хаста мешаванд ва шояд аз мушкилот рӯҳафтада шудаанд, ба худкушӣ даст мезананд. Ҳоло дар ҷомеаи мо шумораи нафароне, ки ба кӯмакҳои равонӣ, маслиҳату машварати бузургон, ходимони дин ниёз доранд, хеле зиёд аст. Ба ин гурӯҳи осебпазир бояд сари вақт кӯмак кард, то худро барои ҷомеа нозарур эҳсос накунанд ва андешаи маргталабӣ ба сарашон наояд", - зикр кард Ю. Муҳаммадзода.

ҲУҚМИ ХУДКУШӢ АЗ НАЗАРИ ИСЛОМ

ХУДКУШӢ ё сӯйиқасд ба ҷони худ кардан аз назари Ислому ҳам гуноҳи азим ҳисобида мешавад. Диншинос ва рӯҳонии тоҷик Саидисмоил Сатторзода мегӯяд, ки тибқи шариати Ислому нафаре, ки худкушӣ мекунад, дохили ҷаннат намегардад. "Пайравони дини Ислому бояд бидонанд, ки нафароне ба худкушӣ дастзадари аслан ҷаноза намехонанд. Ислому аз мусалмонон инро мехоҳад, ки дар ҳар мушкилоти ба сарашон омада бояд босабр бошанд. Ривоят аст, ки Расули акрам (с) яке аз саҳобагонро мегуфт, ки ў ҳаром мемирад. Баъзеҳо ҳайрон мешуданд, ки паёмбарамон (с) чаро ин ҳукмро баровард, зеро он мард ҳамеша намозашро дар вақташ ба ҷо меоварду парҳезгор буд. Баъдтар маълум гашт, ки он саҳоба ба беморӣ аш тоқат накарда, ба худкушӣ

даст мезанад ва бе ҷаноза дафн мешавад", - зикр кард С. Сатторзода.

Худо бандагонашро дар Қуръон аз худкушӣ наҳӣ карда мегӯяд: "Ба худкушӣ накунад, ба дурустӣ, ки Худо ба шумо меҳрубон аст". Бар асоси ривояти Бухорӣ ва Муслим, Паёмбари Худо (с) дар шаъни қасоне, ки худкушӣ мекунанд, гуфтааст: "Ҳар, ки худашро бо оҳане бикишад, пас дар оташи дӯзах бо он оҳан дар шиқамаш мезанад, дар ҳоле, ки дар дӯзах абадӣ мемонад. Ҳар ки заҳре бинӯшаду бимирад, он заҳро дар оташи дӯзах низ менӯшад, дар ҳоле, ки дар азоби он абадӣ мемонад. Ҳар ки худашро аз баландии партофта бимирад, пас, ў дар оташи дӯзах андохта мешавад дар ҳоле, ки дар он абадӣ мемонад".

С. Сатторзода дар шарҳи сабаби афзоиши худкушӣ дар миёни мардҳо (71 ҳодиса дар як сол) гуфт, ки азбаски масъулияти пешбурди зиндагии пурмашаққат болои мардон аст, шояд сабаби гоҳе аз тангдастию ноилоҷӣ ба худкушӣ даст задани мардҳо ҳамин бошад, ё шояд онҳо аз бекорӣ, ба сабаби бемории рӯҳӣ даст ба ин амали ноҷоиз мезананд. Аммо дар бисёр ҳолатҳо, ба назари С. Сатторзода, занҳо сабукии нишон дода, бинобар зери тазйиқи фишор ва зӯроварӣ қарор гирифтани ҷангу ҷидолҳои оилавӣ ба худкушӣ даст мезананд.

Хангомаи ИСМАТ,
Носирҷон МАЪМУРЗОДА

(Давом дорад)

10 солаи амалиёти «Об барои ҳаёт»

ДАРЁҲОИ САРҲАДГУЗАР

ВА Ё БАҲСҲОИ МИНТАҚАВӢ БОЯД
БА ТАВРИ МУСОЛИМАТОМЕЗ СУРАТ ГИРАНД

МИЁНИ Қазоқистону Хитой беш аз 20 дарёи сарҳадгузар мавҷуд аст, ки калонтарини онҳо Иртиш, Талас, Или ва Корғас мебошанд. Дарёҳои номбурда захираҳои асосии оби ошомидани ин кишварҳои ҳамсоя маҳсуб мешаванд. Дар шароити тағйирёбии иқлими сайёра ҳар ду давлат истифодаи самараноки захираҳои обиро самти афзалиятноки фаъолияти рӯзмарраи худ медонанд. Ин дар ҳолат, ки сол ба сол вазъи экологии оби дарёҳои Или ва Иртиш ноустувор гардида, ҳавзаҳои кӯлҳои Балхаш ва Зайсан рӯ ба харобӣ меоваранд. Бино бар ақидаи коршиносони Ҷумҳурии Халқии Хитой оянда мушкилоти оби ошомидани яке аз монеаҳои асосии рушди минбаъдаи Хитой шуда метавонад. Зеро ҳавзаҳои дарёҳои кишвар музайян нест. Агар хоҷагии халқи минтақаҳои ҷануби Хитой ҳамасола аз обхезиҳо ба хисороти хангуфт дучор ояд, дар шимол норасоии оби ошомидани мушкилоти асосӣ маҳсуб мешавад. Дар Ғарб бошад, мубориза муқобили биёбоншавии заминҳои ҳосилхез шугли асосии мутахассисони соҳа аст. Агар дар солҳои 90 беш аз 80% истифодабарандагони обро кишоварзон ташкил медоданд, имрӯз ин рақам ба 66% баробар гардида, ҳиссаи соҳаи саноат дар истифодаи об ба 25% баробар шудааст. Вазъи ба амаломеда ҳукуматдорони Хитойро водор намуд, ки барномаи дурнамои сиёсати истифодаи захираҳои обиро мураттаб намоянд. Имрӯз ин барнома мураттаб гардида, дар ҳар як музофот, бахусус дар ҳавзаҳои дарёҳои сарҳадгузар намоёндагии худро дорад.

Ҳанӯз аз оғози солҳои 90-уми қарни гузашта Ҳукумати Ҷумҳурии Халқии Хитой лоиҳаи барномаи рушди минтақаҳои ҷануби кишварро мураттаб сохта, мутобики "Лоиҳаи 635" соли 2000 дар дарёи Иртиш канали "Иртиш-Карамай"-ро мавриди истифода қарор дод, ки паҳноии он 22 ва дарозии 300 километрро ташкил менамояд. Ҳамчуноне аз барномаи ин лоиҳа бармеояд, сохтмони ин канал оғози кор асту иҷрои амалҳои тарҳрезиишуда то соли 2020, бахусус обёрӣ кардани заминҳои музофоти Синтсзян барои кишти пунбадона ва ғалла ва иншоотҳои нав ба нави саноатӣ дар ин минтақа идома дода мешавад. Дар сурати амалӣ шудани ин тадбирҳо бино ба ҳисоби мутахассисони соҳаи оби Ҷумҳурии Қазоқистон вазъи табиии минтақа осебпазир ва истехсоли нерӯи барқ дар НБО - Иртиш солҳои 2030 - 2050 то 25 ва 40% коҳиш меёбад. То соли 2020 имкон дорад, ки ҳаракати киштиҳо дар ҳавзаҳои Иртиш барҳам

дода шуда, ҳосилнокии заминҳои кишти минтақа рӯ ба пастравӣ оранд.

Дар соҳилҳои дигари дарёи бузурги сарҳадгузар Или бошад, тибқи нақшаи мақомоти Хитой сохтмони беш аз 30 электростансия ва даҳҳо обанбор ба нақша гирифта шудааст. Дар сурати амалӣ шудани лоиҳаҳои тарҳрезигардида воридоти об ба ҳудуди Қазоқистон то солҳои 2050 40% кам мешавад.

Дар вазъи кунунӣ аз ҷониби мақомоти салоҳиятдор истифодаи самараноки захираҳои оби дарёҳои сарҳадгузар аз ҷониби комиссияи байнидавлатӣ мавриди баррасии ҷамаҷониба қарор гирифтааст. Агар соли 2001 созишномаи дучониба оид ба ҳамкориҳо дар истифодаи захираҳои оби дарёҳои сарҳадгузар ва ҳифозати он ба тасвиб расида бошад, то имрӯз беш аз 20 ҳуҷҷати ҳамкориҳои дучониба ба тасвиб расонида шудаанд, ки барои фаъолияти минбаъдаи самараноки дучониба қадами ҷиддӣ доништа мешавад. Ин аст, ки имрӯз барои ҳалли мусолимотомези ҷама гуна мушкилот санадҳои зарурӣ мавҷуданд.

Имрӯз сиёсатмадорони қазоқ аз он изҳори хушӯли менамоянд, ки ин масъалаи нозуки минтақаи ҳалли мусолимотомези худро пайдо менамояд. Мулоқоти Президенти Ҷумҳурии Қазоқистон Нурсултон Назарбоев ва Сарвари ҚХҶ Си Тсзин Пин моҳи апрели 2013 ва мавриди баррасии дучонибаи сатҳи баланд қарор гирифтани истифодаи баробари захираҳои табиӣ дилели ин гуфтаҳои онҳо.

Ба иттилои вазири корҳои хориҷии Ҷумҳурии Қазоқистон Ерлан Идрисов дар ояндаи наздик Ҷумҳурии Қазоқистон ва Ҷумҳурии Халқии Хитой ният доранд, ки барои тақсимоти одилонаи захираҳои оби 24 дарёи сарҳадгузар созишномаи ҳамкорӣ ба тасвиб расонанд. Дар сурати амалӣ шудани ин тадбир ва истифодаи оқилонаи об чун муҳимтарин захираи табиӣ минтақа ҳам ҳифзи муҳити зист амалӣ мегардаду ҳам рушди нақшаи соҳаҳои мухталифи хоҷагии халқ имконпазир мешавад.

Гумон мекунем, агар кишварҳои поёноби минтақаи Осиёи Марказӣ низ ба ҷои сиёсӣ кардани баҳси тақсими об ва муқовимати шадид нишон додан ба тарҳҳои энергетикӣ кишварҳои болооб аз ҳамин шева, яъне гуфтугӯи мусолимотомез кор гиранд, ҳам захираҳои об оқилона истифода мешаванду ҳам минтақа бо қувваи барқи арзон, ки дар ҷаҳон рӯз аз рӯз ниёз бар он меафзояд, таъмин хоҳад шуд.

М.МАҲМУДОВ

Табиат ба ғамхори мо ниёз дорад

Ҳифзи муҳити зист ва набототу ҳайвонот яке аз масъалаҳои муҳими рӯз ба ҳисоб меравад. Буридани дарахтони ноёб ва нобуд кардани ҳайвоноти нодир аз паҳлӯҳои асосии ин масъала аст.

ЧАНДЕ пеш ба идораи ҳафтаномаи "Минбари халқ" раиси ташкилоти ҷамъиятии "Табиатдӯст" Азизмуҳаммад Шерхонов ташриф овард. Ташкилоти мазкур минтақаи буда, дар қаламрави ноҳияи Шӯрообод фаъолият мекунад. Мо бо меҳмони ҳафтанома дар атрофи мушкилот ва муаммоҳои соҳаи мазкур дар ноҳияи Шӯрообод суҳбат кардем. Ҳамсуҳбати моро ғамхорӣ накардани баъзе нафарон ба табиату ҳайвоноти нодир ба ташвиш овардааст. Ӯ дар ибтидо гуфт: "Замони шӯравӣ дар минтақаи мо саршумори мешҳои кӯҳӣ ва нахчир бисёр буд ва онҳо то наздикии манзилҳо меомаданд. Имрӯз саршумори онҳо хеле кам аст. Агар солҳои пеш дар ҳазор гектар 400-500 сар меши кӯҳӣ дида мешуд, ҳоло дар ҳазор гектар даҳ-поздаҳто беш нест".

Номбурда сабаби дар гузашта зиёд будан ва ҳоло кам шудани мешҳои кӯҳӣро чунин шарҳ дод: "Дар гузашта сохторҳои марбута барои ҳифзи ҳайвоноти нодир якҷоя кор мебуданд. Силоҳи шикорӣ кам буд ва шикор пайваста зеро назар қарор дошт. Ҳоло бошад, дар ноҳия шикорчиёе, ки ғайриқонунӣ шикор мекунанд, зиёд шудаанд. Силоҳҳои пештара то масофаи 100 метр тир мепарониданд. Ҳоло шикорчиён барои шикор силоҳҳои навбаромадери истифода мекунанд, ки тирашон то масофаи 1-1,5 километр мерасад. Ин боис шудааст, ки шикори ғайриқонунӣ ривож ёбад ва чунин ҳайвоноти ноёб камшумор гардад.

Сабаби дигар ин аст, ки баъди солҳои ҳаштод, вақте ки ҷанги Афғонистон оғоз шуд, қочоқгарони афғон ба ҳудуди ноҳия ворид шуданд, зеро ноҳияи мо наздисарҳадист. Онҳо дар кӯҳистон шикорро оғоз карданд. Азбаски шароити кӯҳистон душвору сангин аст, сарҳадбонони мо натавонистанд мешҳои кӯҳӣ ва дигар навъи ҳайвоноти нодирро ҳифз кунанд. Ҳатто то солҳои наздик сарҳади ноҳия гузароҳи қочоқчиён буд. Метавон гуфт, ки онҳо ҳайвоноти нодирро кӯҳистони моро несту нобуд карданд. Панҷ сол пеш аз як бошишгоҳи афғонҳо, ки дар сарҳади ноҳия қарор дорад, пӯсти сад нахчиру меш дарёфт шуд. Ин далели рӯша-

ни он аст, ки воқеан афғонҳо дар кӯҳистони мо хеле зиёд шикор мекардаанд".

Ҳамсуҳбати мо изҳори қаноатмандӣ кард, ки алҳол вазъи беҳтар шудааст. Сарҳад пурра зеро назари сарҳадбонон қарор дорад.

Ба гуфтаи ӯ нахчиру мешҳои кӯҳӣ, ки дар минтақаи Шӯрообод ҳастанд, хеле нодир буда, онҳоро танҳо дар як қисмати ноҳияи Дарвоз ва кишвари Покистон дидан мумкин аст. Аксари мешҳои кӯҳӣ ин ҷо то 80 килло вазн доштаанд.

Ҳамсуҳбати мо дар идомаи суханаш роҷеъ ба тартиб ва қонунвайронкунии ҳангоми шикор гуфт: "Тартиби шикор қонунвайрон шудааст. Ҳар чизе, ки аз пеши "шикорчиён"-и навбаромад мебарояд, зуд ба нишон мегиранд, новобаста ба он ки он ҳайвон дар Китоби сурх ҳаст ё не. Натиҷаи ҳамин шикорҳои худсарона аст, ки имрӯз дар ноҳия заргӯш, ҷайра, самур ва дигар ҳайвоноти ноёб бенишон шудаанд. Паланг барфӣ, ки 20-25 сол пеш дар минтақа бисёр буд, ҳоло дида намешавад".

Меҳмони мо дар бораи муносибати мардум ба табиат низ ибрози назар намуда, дар ин бобат шикоятмез гуфт: "Дарахтҳои қуҳану нодирро буридану чун ҳезум истифода бурдани бархе нафарон боиси нигаронист. Дар баъзе қисмҳои ҷарбии ноҳия чандин дарахтҳои нодирро дерсолро буридаанд. Аз ҷумла, дарахтҳои тоқҳои кӯҳиро, ки солҳои охир дар ноҳия хеле кам шудаанд. Гиёҳҳои шифобахш низ чандон зиёд намондаанд. Барои нигоҳ доштан дарахтҳои қуҳану нодир ҳар кам мебояд ҳадди ақал як пайванди онҳоро дар ҳавли худ шинонад".

А.Шерхонов ба ин назар аст, ки барои рафъи мушкилот ва ҳифзи табиату ҳайвоноти нодир ва ҳамчунин барои зеро назорати ҷиддӣ гирифтани шикор сохторҳои марбута бояд дар ҳамбастагӣ кор кунанд.

Ӯ ҳамчунин гуфт, ки бо дарназардошти шароити имконоти табиӣ ноҳияи Шӯроободро метавон ба нуқтаи сайёҳӣ табдил дод. Ба андешаи ӯ шикори хориҷиро низ дар ин ҷо ба роҳ мондан мумкин аст. Ба ин восита шояд ба бучаи ноҳия даромад ояд.

Қобили зикр аст, ки мушкилоти мазкур танҳо хоси як ноҳия набуда, тақрибан дар ҳама ноҳияҳои кишвар мушоҳида мешавад. Муносибат ба табиат ва ҳайвоноти нодир чандон хубу инсонворона нест. Фаромӯш накунем, ки муносибати мо ба табиат тарзи муносибатамонро бо ватан нишон медиҳад.

Қобили зикр аст, ки ташкилоти ҷамъиятии "Табиатдӯст" дар саросари ноҳияи Шӯрообод баҳри ҳифзи табиат ва ҳайвоноти нодир фаъолияти назаррас дорад.

Т.ХАЛИЛОВ

Чехра

МАЛИКАИ БАЛАНДИҶО

Ҳар шахс дар зиндагӣ роҳи худро интихоб мекунад. Хайринисо Бобокалонова аз касбу сарнавишти худ ризо аст. Барои бо ӯ ҳамсухбат шудан аз замин хеле боло баромадан лозим. Зеро, ки ӯро "Маликаи баландиҷо" меноманд. Ӯ аз байни касбҳои зиёд касби мардона, ронандаи крани манорабалинди борбардорро интихоб кардааст. Бинобар ин, рӯ ба манораи баланди Хайринисо Бобокалонова овардам. Ростӣ гап, ба маноракрани баланд баромадан бароям хеле мушкил афтод, нафасам мегашт, вале баъд аз паси сар шудани зинаҳои оҳани аз насими форам дилам хуш гашт ва хастагии худро фармӯш кардам.

- Ба ман ҳам дар рӯзи аввал мушкил буд, - иқрор кард ронандаи маноракран Хайринисо Бобокалонова. - Ҳоло 35 сол мешавад, ки ҳар субҳ бо рӯҳи болида ба ҳамин баланди баромада, кори худро оғоз менамоем.

Ӯ зодаи Панҷакенти бостонӣ буда, аз ҷавонӣ дилбохтаи ин касб мешавад. Боре аз назди сохтмони биное гузашта ба маноракрани дар паҳлуи он буда таваҷҷуҳ мекунад. Ба боло нигариста, як зани русро мебинад, ки моҳирона техникаи пуриқтидорро идора дорад. Аз ӯ хоҳиш мекунад, ки вайро низ ба назди худ роҳ диҳад.

-То нимароҳ баромадам, - ба ёд меорад ӯ, - аз тарс дасту поям меларзид. Бо вучуди ин, то охир баромадам. Ба поён назар карда, дилам таҳзад. Гуфтам, ки тамом, дигар намебароям! Бори дуюм баромадам, ки осонтар шуд. Баъзе но-зуқиҳо он зани рус ба ман ёд дод. Ба хона рафта, ба падару модарам гуфтам, ки хонда, франҷӣ мешавам. Падарам аввал фаҳмонданд, ки ин касби мардона аст, вале баъдтар ризо шуданд. Ана, 35 сол мешавад, ки касби ман ҳамин аст.

Аз ӯ мепурсам, Шумо, кӣ як зани

зебову дидадаро ҳастед, аз интихоби ин касби дарвоқеъ мардона ягон бор пушаймон нашудаед?

Посух медиҳад, ки не, баръакс, бисёр касбҳои занона маро писанд нест. Ба ман гӯянд, ки деворро гардон, мегардонам, вале танҳо хӯрок паз нагӯянд. Махсусан, дегу табақшӯиро хуш надорам. Ба ман умуман кори сохтмон маъқул аст, берун аз кор бо пардоз ва рангу бори девор машғул мешавам.

Ҳамсухбати мо ба андешаи духтар бояд хонашин бошад, зид аст.

-Ин ақида дар мусулмонӣ ҳам рост намеояд. Дар суҳбат як муллои фозил гуфт, ки зан бояд илм омӯзаду дар ҷомеа қору фаъолият кунад, то ки фарзандони хубро тарбият карда тавонад, - мегӯяд ӯ.

Аввалин биное, ки Хайринисо Бобокалонова дар сохтмони он саҳм гузошт, ателеи кару гунгҳо дар шаҳри Хучанд буд. Баъд 7 сол дар қорхонаи истеҳсоли тилло дар шаҳри Панҷакент кор кард. Сипас дар сохтмони биноҳои истиқоматӣ ва чанд иншооти дигар ширкат варзида, баъдан ба Душанбе омад.

Саҳми Хайринисо Бобокалонова дар ободии пойтахти кишвар зиёд аст. Биноҳои 12-ошёнаи соҳили дарёи Душанбе аз баракати кори ӯ қомат рост кардаанд. Вале ӯ зани хоксору фурутан аст. Ҳамкоронаш низ бо ӯ муносибати хуш доранд.

Дар хотимаи бунёди муҷассамаи Исмоили Сомонӣ, пеш аз қабул як субҳ қормандони ҳифзи тартибот ӯро ба сохтмон роҳ додан нахостанд. Зеро ки сохтмонро кори мардон меҳисобиданд. Яке аз масъулин ӯро шинос карда мегӯяд, ки қорғари асосӣ ҳамин аст.

Дар аввал бовар накарданд, вақте ки болои кран баромад, гиребонашонро дошта бо риққат ба ӯ аҳсан мегуфтанд. Дар ҳар як сохтмоне, ки апаи Хайринисо кор мекард, ягон лақаб медоданд. Дар Панҷакент ӯро "Гули хонадони мо" мегуфтанд. Дар Кохи "Сомон" и пойтахт муҳандисони тошкентӣ "Принцесса высоты" - Маликаи баландиҷо, дар Қасри Миллат "Мэри Попенс" ном доданд... Ӯ иқрор мекунад, ки аз мардон ягон сухани бечо нашундааст. Дар шаҳри Қўргонтеппа 8 моҳ бо мардон дар як бино кор карда, дар як вагон хоб мекард ва ҳама бошандагон ба ӯ чун ба хоҳарашон муносибат мекарданд ва эҳтиромашро ба ҷо меоварданд.

- Касбҳои занонаву мардона нестанд, - таъкид менамояд апаи Хайринисо.

Танҳо муҳаббат ба пешаи интихобкарда метавонад инсонро хушбахт намояд. Ҳамчун як духтари тоҷик ман ҳам аз ӯ ифтихор дорам. Зеро Хайринисо Бобокалонова чун зани зебову дилкаш ҳамеша ва дар ҳама ҳолат ба амали ҷавонмардона даст мезанад. Барои суҳбати самимӣ ба Хайринисо Бобокалонова арзи сипос намуда, "ошён"-и ӯро тарк менамоем. Меҳроҳам, ки ҳамеша чунин зани ҷасуру қавиירוа ба касби интихобкардааш содиқ бимонад.

Гуландом РАҶАБОВА

Омӯхтан хуб аст

Кишвари на чандон қалони кӯҳии қитъаи Осиё, ки Бутан ном дорад, бо ташаббусҳои ачибаш дар самти рушди устувор ва ҳифзи муҳити зист ном баровардааст. Ҳукуматдорони Бутан мақсад гузоштаанд, ки соҳаи кишоварзиро 100% органикӣ кунанд. Яъне, аз истифодаи нуриҳои минералӣ даст кашанд. Ҳамчунин мақсад доранд, ки оянда нафту газ ворид накунанд. Ҳоло дар якҷоягӣ бо ширкати "Nissan" барномаеро амалӣ месозанд, ки мувофиқи он воридоти сӯзишворӣ 70% кам хоҳад шуд. Яке аз қадамҳои расидан ба ин ҳадаф гузаштани автопарки муассисаҳои давлатӣ ва тақсими ба электромобил аст.

ДАР БУТАН

ЭЛЕКТРОМОБИЛ МҮД ШУД

БУТАН аз захираҳои гидроэнергетики бой-буда, қисми зиёди барқро ба хориҷа содир мекунад. Аммо тамоми сӯзишвории барои нақлиёт заруриро аз хориҷа меҳарад. Барои баромадан аз вобастагии сӯзишворӣ роҳбарияти мамлакат ба нақлиёти барқӣ таваҷҷуҳ намуд. Имрӯз ҳамагӣ 5% барқи истеҳсоли худӣ дар мамлакат истифода мешавад. Нерӯи барқӣ боқимондари Ҳиндустон аз Бутан меҳарад. Вале пули аз фуруши содироти барқ ба дастомата барои харидани сӯзишворӣ сарф мешавад. Имрӯз дар пойтахти Бутан шаҳри Тхимпху 36000 автомобил мавҷуд аст. Ҳукумати Бутан меҳроҳад дар наздиктарин фурушати 15% нақлиёти кишварро барқӣ кунад.

Ҳоло бисёр истеҳсолкунандагони электромобил ба Бутан таваҷҷуҳ доранд. Зеро ин кишвари баландкӯҳ оянда як майдони таҷрибавӣ барои нақлиёти барқӣ мегардад. Созмонҳои экологӣ ташаббусҳои роҳбарияти Бутанро арҷгузорӣ мекунанд. Дигар кишварҳоро лозим аст, ки аз ин шоҳгарии воқеъ дар силсилакӯҳҳои Ҳимолой ибрат гиранд.

Тоҷикистон аз бисёр ҷиҳатҳо ба Бутан шабоҳат дорад. Масалан, Тоҷикистон диёри кӯҳистон ва дорои захираҳои бойи энергетикӣ. Аммо, мисли Бутан сӯзишвориро аз хориҷа меҳарад. Пас бояд нақлиёти барқиро бештар ворид намуд, то талабот ба сӯзишворӣ кам шаваду захираҳои арзӣ берун наравад.

Фароҳамсоз С. СУННАТӢ

БА ИФТИХОРИ 3000 - СОЛАГИИ ҶИСОРИ БОСТОН

ТАШАББУСҶОИ СОЗАНДА

Дар ҷамоати деҳоти Хонақоҳи Кӯҳии ноҳияи Ҷисор таҳти унвони "Мекунам ман бо диёрам ифтихор" чорабиниҳои фарҳангӣ баргузор гашт, ки бо садои дафу доира ва карнаю сурнай оғоз гардид. Озмуни рақс, суруд, хониши бадеӣ, саҳнаҳои ҳаҷвӣ, намоиши китобу ёдгориҳои таърихӣ, сару либоси анъанавии қадимию муосир ва ҳунарҳои миллӣ боз ҳам таваҷҷуҳангезу хотирмон буданд.

- Ин чорабиниҳо мо дар доираи тадбирҳои пешазҷашнии ҳукумати ноҳия, ки ба ифтихори 3000-солагии Ҷисори бостон андешида шудаанд, баргузор кардем, - гуфт раиси ҷамоати деҳоти Хонақоҳи Кӯҳӣ Неъматулло Ашӯров. - Мақсад дарёфти истеъдодҳои нав, ҳунармандони хушсалиқа, пайдо намудани китобҳои қадима ва ёдгориҳои арзишманди таърихиро фарҳангӣ мебошад. Дар баробари ин, мо як зумра қорҳои дигарро низ амалӣ кардаем. Бунёдкориро ободонӣ, таъмири роҳу кӯпрӯқҳо,

бо сӯзишворӣ таъмин намудани мактабҳо ва аҳолии. Ин қорҳо дар шароити ҷамоати мо, ки минтақаи кӯҳист, зарур аст. Албатта, дар иҷрои ин фаъолиятҳо мо пеш аз ҳама ба ҷавонони фаъол, роҳбарону сарварони мактабҳо ва сохторҳои дигар, ба куми-

таҳои маҳаллаҳо, ба соҳибкоруно одамони ташаббуспеша таъя мекунем. Ана, ҳамин чорабиниҳо, ки дидед, маҳсули дастаҷамъона фаъолият кардани ҳамин гуна одамону ташкилоту муассисаҳост. Муддаи ман номбар кардани ҳамаи онҳо нест, балки

қайд кардани он аст, ки мардуми мо табиятан одамони боғайрату ташаббуспешаанд.

Ҳангоме, ки мо дар кӯчаю гузарҳои ин деҳаи кӯҳистон гом мезадем, бо чашмони худ дидем, ки мардум бо ташаббусу ғайратмандӣ ва дилгармии хоса аз паи қорҳои ободонӣ буданд.

- Аз мушоҳидаҳои чандин каратае, ки доштам, дарк намудаам, ки сокинони ҷамоати Шумо хеле меҳнатқаринанд, бахусус, дар масъалаи ободонии бунёдкорӣ ва боғпарварӣ. Ин қадар рӯҳбаландию дилгармии эшон аз чист? Ин қадар илҳому болидарӯҳии онҳо аз кучо маншаъ мегирад? - пурсидам аз раиси ҷамоат.

- Илҳомбахши мардуми мо, пеш аз ҳама ташаббусҳои созандаи Сарвари муаззамии кишвар, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ме-

бошад. Рӯҳбаландию дилгармиашон, аз тинҷию осоиштагии Ватани биҳиштосоямон аст. Умеду боварӣ аз ояндаи шуқофати Ватан онҳоро ғайратманд мегардонад ва ба қору пайқори нав ба нав ҳидоят менамояд. Шахсан худам, пайрави ташаббусҳои Президенти ҷумҳурӣ ҳастам ва чун сарвари ҷамоат сиёсати Чаноби Олиро дар доираи ваколатҳое, ки дорам, пайгириро на қорӣ ва амалӣ менамоем. Чуноне, ки ҳамагон медонанд, яке аз ташаббусҳои Сардори давлат таҷлили ҷашни 3000-солагии Ҷисори бостон аст. Ин шабу рӯзҳо мо дар партави ҳамин ташаббус силсилаи чорабиниҳоро амалӣ карда истодаем. Онҳо иборатанд аз ободонии бунёдкорӣ, аз беҳдошти имконияту шароити муассисаҳои таълимию фарҳангӣ, тандурустии иҷтимоӣ, аз беҳдошти зисту зиндагии мардум. Ба ҷуз ҳамаи ин боз қорҳои дигар ҳам дорем, ки Худованд розӣ бошад, албатта ҳамаашро сомон мебахшем ва ҷашни дарпешистодаро сазовор истиқбол мегирем.

Ҳасан Юсуфи ФАЙЗБАХШ

Андеша

ЧАРО ИСТЕЪДОДҲОИ ПАСИ САҲНА ДАСТГИРӢ НАМЕЪБАНД?

Садои дилнишини Ғайрат Исрофилов дили садҳо нафарро тасхир кардааст, вале мутаассифона, ӯ бо садои ҷаззобаи натавонистааст, ки рӯи саҳна барояд. Ғайрат Исрофилов барои дарёфти кути лоямут аз шаҳри Панҷакент ба Душанбе омада, дар ҷойҳои серодам сарояндагӣ мекунад. Нафарони зиёде ӯро ҳамчун сарояндаи сариҷоӣ мешиносанду эҳтиромаш мекунад.

дем, ӯ паси хати телефон каме сукут карда, гуфт: "Ако, шухӣ мекунад ё хато кардаед". Ҳамин тариқ пас аз як суҳбати кӯтоҳи телефонӣ ӯ даъвати моро пазируфта, ба идораи рӯзнома ҳозир шуд.

Ин сарояндаи сариҷоӣ, ки мо танҳо овозаашро шунида будему овозаашро на, қабл аз огози суҳбат як ғазали Ҳофиз Шерозиро замзама кард, ки ба ростӣ моро ҳам дар ҳайрат гузошт. Ӯ бо садои ҷаззоби худ бори дигар собит сохт, ки қобили дастгирӣ будаву сазоворӣ муаррифӣ аст.

Ғайрат Исрофилов моҳи феввали соли 1985 дар деҳаи Чонбулоқи ҷамоати деҳоти Косатароши шаҳри Панҷакент ба дунё омадааст. Ӯ ҳоло муҷаррад буда, дар ояндаи наздик нияти оила барпо кардан доштааст. Ғайрат дар оилаи овоззон ба дунё омада, шавқӣ овоззонӣ аз хурдӣ дар дилаш ҷой гирифтааст. Аз нақлҳои пай бурдем, ки ӯ замони мактабхонияш дар чорабиниҳои мактабӣ сарояндагӣ мекардааст.

Ғайрат ба худ пешаи овоззониро интихоб кардааст ва мегӯяд, 7 сол аст, ки аз ин роҳ нон меёбад. Ба гуфтаи худаш 3 сол аст, ки барои дарёфти кути лоямут ва барои худмуаррифӣ гоҳ-гоҳ ба пойтахт омада, дар маконҳои се-

родам овоззонӣ мекунад. Ӯ Аҳмад Зоҳир ва Субҳони Саидро идеали худ дониста, бештар сурӯдҳои онҳоро замзама мекунад.

Ғайрат Исрофилов пас аз адои хизмати ҳарбӣ ба Коллеҷи санъати ба номи Содирхон Ҳофизӣ шаҳри Хучанд хуччат супорида, донишҷӯ мешавад. Аммо ташвиши рӯзгору набудани шароити таҳсил ба ӯ имкон намерасид, ки таҳсилро идома диҳад. Ҳамин тариқ ӯ баъд аз ду моҳ таҳсилро қатъ намуда, дар ҷойҳои лаби дарёи Сир ба ҳайси сароянда фаъолият мекунад. Ҳамчунин рӯзҳои шанбе ва якшанбе ба тӯйҳо рафта овоззонӣ мекунад.

Ғайрат худ иқрор кард, ки аз уҳдаи навохтани асбобҳои мусиқӣ намебарояд, вале ӯ хеле садои ҷаззоб дорад ва бо мусиқӣ низ хонда метавонад. Ӯ мегӯяд, чанд нафар аз кормандони ансамблҳои овоззонӣ ваъда дода буданд, ки ба хотири садои хубат ба кор мегирем, вале даъват накарданд.

Воқеан ҳам хеле каманд сарояндагоне, ки мисли Ғайрат садои пуқувват дошта бошанду зинда сароида тавонанд. Ӯ ҳар як мисраъро бо эҳсос ва бурро месарояд ва маъниро дуруст дарк мекунад. Маҳз ҳамин ҷаззобияти сароянда буд, ки муҳлисонаш хостанд ӯро муаррифӣ кунем. Афсӯс, ки ин гуна истеъдодҳо хеле кам ба рӯи саҳна роҳ меёбанд ва маҷбур мешаванд барои муаррифии худ дар кӯчаю бозор сарояндагӣ кунанд.

Ибодуллоҳи ТОҲИР

ЯКЕ аз муҳлисони ин сарояндаи сариҷоӣ, ки чанд рӯз қабл дар назди бозори "Корвон"-и шаҳри Душанбе сурӯдҳои мекардааст ба идораи нашрия занг задаҳохоиш кард, ки истеъдоди нотакрори ӯро барои ҷамагон муаррифӣ намоем.

Пас аз шундани таърифу тавсифҳои зиёд, хоҳишу дархостҳои муҳлисони Исрофиловро рад накарда, бо ӯ суҳбате анҷом додем.

Вақте бо Ғайрат Исрофилов тамос гирифта, ӯро барои суҳбат ба идораи рӯзнома даъват кар-

исм ба кор барем. Масалан, ғайри паранда, яъне ҳар ҷонваре, ки паранда нест.

Далели фарогирии ин иштибоҳ (ғайриимкон) ин аст, ки дар истифодаи мо, тоҷикҳои асри 20-21, калимаи мумкин дақиқан ба ҷои калимаи русии "разрешенный" пазируфта шуда, мо тасаввур наем, ки ба ҷои ғайриимкони иштибоҳӣ ғайримумкин саҳеҳро метавон ба кор бурд. Дар ҳоле, ки мақсуди моро аз "ғайриимкон" дида бештар ҳамон калимаи "ғай-

римумкин" ба дақиқӣ ифода менамояд, ки дар забони русӣ ба ин маъно "невозможно" гуфта мешавад. Аммо барои он мафҳумҳое, ки дар забони русӣ бо калимаҳои "разрешенный", "неразрешенный" (запретный) баён мегардад, калимаҳои "мучоз" ва "ғайримучоз" ё "мамнӯз" муносиб мебошад.

Хулоса, калимаи "ғайриимкон" ғалат буда, дурусти он "ғайримумкин" мебошад ва боз намунаҳои беҳтар "номумкин" ва "имконнопазир" аст.

ҚАРОҲАТ, ҚАРОҲИЯТ - ҚАРОҲАТ, ҚАРОҲИЯТ

Калимаи арабии қароҳат ва қароҳият аз решае иборат аз се ҳамсадост (қ:р:х) ва пасванди "-ат" ё "-ият". Аз ин реша калимаҳои зиёде сохта шудааст, ки аз ҷумла калимаҳои дар забони тоҷикӣ роиҷи "икроҳ, макрӯҳ, қароҳ, ..." аз ҳамин қабил мебошанд, ки ҷамагӣ ба маънои "нописанд" ва мавриди ниёз ба парҳез далолат мекунад. Бисёр воқеъ мешавад, ки ин калимаро ба сурати "қароҳ" ва "қароҳат"-у "қароҳият" менависанд. Албатта масъала рӯшан аст: нигоранда решаи калимаро намеронад. Ба ғайр аз ин вучуди калимаи дигари наздик ба ҳамин маъно ангегае барои такрори ин ғалат шудааст. Ин калимаи "қароҳат" мебошад, ки решаи он дигар аст: "қубҳ" ё "қабҳа" ва бо қароҳат фарқ дорад.

Аммо табдили ҳарфи "к" ба "қ" маншаи бисёре аз ғалатҳои дигари мост, ки решаи аслии ин ғалат дар ҷойи дигар аст: Солҳои зиёд мо одат кардем, ки аз забони русӣ вақти баргардон ба ҷои ҳарфи "к" ҳарфи "қ" ба кор бибарем, зеро дар забони русӣ ҳама "қ"-ҳо "к" талаффуз мешуданд. Аз рӯи ин одат мо хеле аз калимаҳоеро низ, ки дар асл дар онҳо ҳамон ҳарфи "к" асосӣ аст ва ниёзе ба баргардондани он ба "қ" нест, ба "қ" бармегардондем, ки дар ин хусус муфассал бояд тавзеҳ дод ва ин ҳол дар мавриди ҳарфҳои ч-ч; х-х; г-г низ мушоҳида шудааст. Ҳоло ба яке аз ин калимаҳо тавачҷӯх намоем, ки онро мо аксаран Қувайт менависем ва мехонем.

Рустами ВАҲХОБ

Бо вучуди он ки башарият қуллаҳои нав ба нави илмро фатҳ мекунад, зиндагӣ беҳтару хубтар мегардад, инсонӣ замони муосир бо истифода аз дастовардҳои илму техника ба кашфи асрори нокушодаи коинот машғул аст, вале афсӯс, ки то ҳанӯз ҳам муҳолифатҳои мазҳабии асримиёнагӣ ҳамчунин омилҳои марғи мусулмонони беғуноҳ боқӣ мондааст.

Боз як пайомади хунини мазҳабситезӣ

Ҷамагӣ чанд рӯз пеш, 30-юми январи соли ҷорӣ дар масҷиди ҷомеи маҳаллаи Лакҳи Дар, воқеъ дар шаҳри Карочии Покистон ҳангоми гузоштани намози ҷумъа, шахсони номаълум маводи таркандаро дар ҳузури ҳазорон бандогони худ таркониданд. Дар натиҷаи ин амали террористӣ 61 нафар ба ҳалокат расида, 50 нафари дигар ҷароҳатҳои вазнин гирифтанд. Ягона ғуноҳи ин мусулмонони кушташуда шиамазҳаб буданашон аст.

Воқеан ҳам дар кишвари Покистон 173 миллион мусулмонон иқомат мекунад, ки аз ин ҳисоб 20 фоизашро шиамазҳабон ташкил карда, муҳолифати мазҳабӣ миёни суннимазҳабону шиаҳо дар кишвар торафт авҷ гирифта истодааст.

Бояд гуфт, ки масъулияти амали террористии ҷумъаи гузаштаро гурӯҳи террористии "Чундуллоҳ" (Артиши Аллоҳ) ба зимми худ гирифтааст. Узви ин гурӯҳи террористӣ дар бадани худ маводи таркандаро баста, ҳангоме, ки мусулмонон сар ба сачда бурдаву зикри Худо мекарданд, онро ба кор даровард. Шиддати мавҷи тарқиш он қадар буд, ки ҳатто боми масҷид фуру рафт.

Агарчанде, сарвазири мамлакат Навоз Шариф расман ин амали террористиро маҳкум карда, рӯзи 31-уми январро дар вилояти Синд рӯзи мотам эълон кард, қаҳру ғазаб ва нигарониҳои мусулмонони шиамазҳабӣ ин кишвар паст нагардид. Пас аз маросими ҷанозаи фавтидагон даҳҳо ҳазор мусулмонони шиамазҳаб ба намоишҳои эътирозӣ ба кӯчаву хиёбонҳои вилояти Синд ва дигар шаҳрҳои азими Покистон баромаданд. Эътирозгарон баллонҳои мошинро оташ зада, роҳҳоро бастанд ва аз ҳукуматдорон талаб карданд, ки нисбат ба содиркунандагони амали террористӣ чора бинанд.

Мавриди зикр аст, ки гурӯҳи террористии "Чундуллоҳ" дар гузаштаи наздик бо гурӯҳи "Толибон"-и Покистон алоқамандӣ дошта, соли 2013 ташкилоти террористии "ДИИШ"-ро эътироз кардааст. Соли 2012 азҳои гурӯҳи ҷониби автобуси мусофирбар, ки дар он мусулмонони шиамазҳаб қарор доштанд, тиркушоӣ карданд, ки дар натиҷа 18 нафар шиамазҳабон ба ҳалокат расида буданд. Ба ин тартиб, гурӯҳи мазкур даҳҳо ҷиноятҳои вазнин содир карда, боиси авҷ гирифтани хушунат ва муҳолифатҳои мазҳабӣ гардидааст. Дар пасманзари муҳолифатҳои мазҳабӣ дар Покистон аз тарафи ташкилоти террористии ДИИШ эълон шудани собиқ фармондеҳи гурӯҳи "Толибон"-и Покистон Ҳофиз Саидхон ҳамчун "Амир"-и Хуросон аз алоқаи қавӣ доштани тамоми гурӯҳҳои террористӣ гувоҳӣ медиҳад.

Ин гурӯҳҳои тундрав номи исломро доғдор карда, бо зинда ба зинда куштани занон, чок кардани кӯдакон, сарбурри ҳазорон мардон мехоҳанд теги ҷонқоҳ ба қалби мардуми мусулмон зананд. Войи ин мусулмонӣ?

Қиёмиддини Ҳикматулло

Ҳоло ман он азобҳое,
ки тӯли 6 сол барои
баргардонидани
манзил кашидам,
менависам.
Сухан дар барои
манзиле меравад, ки
дар он тӯли 20 сол бо
аҳли оиламон
зиндагӣ доштем ва то
кунун дорем.

АЗОБИ МАРО ҚИНОЯТКОР НАКАШИДААСТ...

Қиссаи зане, ки барои ёфтани ҳақиқат мубориза бурдааст

Ҳамеша як фикр дар сарам буд, ки чӣ тавр ҳақ будани худро исбот намоям.

Ин манзилро аз тарафи корхонаи "Норакибосоз" ба оилаи мо дода буданд, ки дар он корхона шавҳари ман аз соли 1988 дар вазифаи таъминотчӣ кор мекард.

Дар асоси ариза ва протоколи қабулшудаи иттифоқи касаба каллиди хонаи 20, воқеъ дар кӯчаи Рӯдакиро ба мо супурданд.

Азбаски хонаҳои ҳолӣ бисёр буданд, баъди чандин сол ҳукумати шаҳр аз мо талаб карда гуфт, ки хонаи якуҷарро супоред. Ба ивази хонаи 4 хуҷра хонаи якуҷарадорамонро супурдем. Аз 15 июни соли 1994 ба ин хона ворид шудем.

Баъди чанд моҳ хостам хуҷчатҳои хонаро қонунӣ кунам, нашуд. Чунки хона ба Бочкарева тааллуқ дошт.

Барои Бочкареваҳо корхона барои гирифтани хона дар шаҳри Энгелси вилояти Саратови Русия маблағ ҷудо карда буд.

Аз байн 14 солу 7 моҳ гузашт. Рӯзе маро ба Раёсати манзилию коммуналӣ (ЖКУ) даъват намуданд. Он ҷо ҷавоне бо номи Тоҷиддин Қурбонов гувоҳномаи нишон дода, хоҳиш кард, ки хонаро ҳолӣ намоем.

Ман, ки хуҷчат надоштам, дунё дар назарам торик шуд. Мегиристаму халос. Рӯзи дигар маро ба прокуратура даъват намуда, амр карданд, ки хуҷчат надошта боши, хонаро ҳолӣ кун. Як ҳафта муҳлат доданд.

Он шаб тамоман нахобидам.

Ба нусхаи гувоҳномаи додаи Қурбонов нигариста дидам, ки ба суроғаи дугонаи дар Саратов будаам монанд аст. Фақат кӯчаояш дигар буданду халос. Дугонаам ҳар сол ба меҳмонӣ меомаду як моҳ-ду моҳ дар хонаи ман меис-

тод. Лекин ман ягон бор ба хонаи ӯ нарафта будам. Ду рӯз пас, яъне 21-уми июли соли 2008 ман чиптаи ҳавопайморо гирифта ба шаҳри Маскав рафтам ва аз он ҷо ба вилояти Саратов расидам. Ба автобуси самти шаҳри Энгелс нишаста, ба дугонаам занг задам ва ӯ маро пешвоз гирифт. Вақте ки ба хонаи ӯ расидем, асли воқеаро барояш нақл кардам. Вай мегуфт, ман бовариям намоеяд, ки ту омадаӣ, чӣ хел ғайрат карда омадаӣ? Гуфтам илоҷи дигар надоштам. Рӯзи дигар мо ба хонаи Бочкареваҳо раҳсипор шудем, ки се истоғ аз хонаи дугонаам дуртар будааст.

Аз гуфтаҳои Таисия ва Александр Бочкареваҳо маълум шуд, ки Шамсиддин Қурбонов-бародари Тоҷиддин, аз бемории шавҳари Бочкарева истифода бурда, бо роҳи фиреб гӯё дар Тоҷикистон хона арзон асту дар манзили вай ҳеҷ кас зиндагӣ надораду он вайрону валангор шудааст гуфта, даҳ ҳазор доллари амрикоӣ дода, гувоҳнома гирифтааст. Бочкарева гуфт, ки агар мебудам дар он хона шумоён зиндагӣ мекунед, ба ӯ гувоҳнома намедодам. Мо яқоя ба нотариуси шаҳраки Энгелс рафтем, лекин мутаассифона, рӯзи истироҳат буди он кор намекард.

Ман ба Тоҷикистон баргаштам ва мувофиқи ваъда Таисия Бочкарева баъди ду рӯз ба ман ба воситаи факс гувоҳнома равон кард. Мо аҳли оила аз хурсандӣ чи кор карданамонро намедонистем. Рӯзи дигар, ки аз байн як ҳафта гузашта буд, прокурор занг зада ба назди худ хонд ва ман гувоҳномаро нишон додам. Вай гуфт, ки ман кор надорам. Инро суд бояд ҳал кунад.

Ман хуҷчатҳоямро оварда ба суди ноҳияи Ёвон (он вақт хуҷчатҳоро суди ҳамина ноҳия қабул ме-

кард) супурдам. Аз ҳамоно рӯз кашмакашҳои мо сар шуд. Хурсандии мо дер давом накард. Қурбонов дар маҷлиси судӣ барои хат задани гувоҳномаи ман хуҷчат пешниҳод кард.

Ба Бочкарева занг задам. Вай гуфт, ки Қурбоновҳо маро таҳдид карданд. Шавҳари ман касал, мебахшӣ, дигар илоҷ надоштам. Пешӣ чашмонам сиёҳӣ мезад, ноилоҷ ба хонаи Қурбоновҳо рафтам, лекин онҳо пули калон талаб карданд. Чӣ кор карданамро намедонистам.

Судя Рустам Мирзоев гуфт, ки зери талаботи қонун бояд ман супориши судӣ равон кунам.

Парвандаро ба суди вилоят супурданд. Суди вилоят масъаларо ба ҷонибдори ҷавобгар ҳал намуд.

Баъдтар шундам, ки раиси вилоят Афзалов меомадааст барои қабули шаҳрвандон. Ба назди он кас даромадам, чандин бор мактуб навиштам, ба додам нарасиданд. Аз субҳ то шом бо чашмони гирён идора ба идора мегахтам. Ва ҳатто хуҷчате, ки ба ман дахл дошт, аз ЖКУ фақат бо оби дида дастрас мекардам.

Ба ҳукумати шаҳр чандин бор муроҷиат намудам, ҳамааш бефоида.

Як ҷавоне саргузашти маро шунда раҳмаш омаду гуфт: "апаҷон, ман шуморо ба назди як одами бузург мебарам".

Пагоҳӣ, соати 7 дар назди Маҷлиси Олӣ шудам. Вай низ расида омаду маро ба Шӯрои Олӣ даровард. Ман номи он касро махфӣ нигоҳ медорам. Бо он одамони бузург ҳамсухбат шудам, ки онҳоро фақат ба воситаи оинаи нилгун дар маҷлисиҳо дида будам. Ҳастанд одамони неке, ки бо ҳар роҳе набошад, бо маслиҳате кӯмак мекарданд.

Парвандаро ба Суди Олӣ су-

пурданд. Суди Олӣ парвандаро барои аз нав дида баромадан ба Суди вилоят фиристод. Судяи суди вилоят Мухтор Исоев пурсиш мекард. Дар ин миён Қурбоновҳо ба идораи зидди фасоди вилоят аз болои ман ариза навиштаанд. Гӯё, ки ман дар вақти дар шуъбаи шиносномадиҳӣ ба ҳайси корманди ин шуъба кор карданам худам ва фарзандонамро дар қайди ин хона монда бошам.

Гуфтан мумкин, ки азоби гӯрро кашидам. Фикр кардам, ки балое буди ба сари ман омад. Ёқуб Абдулхайров-корманди коррупсияи вилоят ба Норақ омада, қариб як моҳ оби дидаи маро резонда азобам мебуд. Вай маро маҷбур мекард, ки он чизеро, ки накардаам, нависам. Ҳар рӯз маро ба наздаш ҳеҷ зада дод мезад, ки навис худам ва фарзандонамро дар вақти дар шуъбаи шиносномадиҳӣ кор карданам дар қайд мондам.

Баъди ҳамина қадар азобҳо маро ором нагузошт. Боз ба вилоят ҳеҷ зада ба ман фишор овард. Ин дафъа тоқат накарда, ҳар он чизе, ки ӯ такрор кард, навиштам. Ӯ ба ман ваъда дод, ки ин хуҷчатҳоро барои гузаштани вақт барои он ки аз сардор гап нашунавам, қатъ мекунам ва ба суд намесупорам.

Дере нагузашта Ё. Абдулхайров он хуҷчатҳоро ба судя Мухтор Исоев супоридааст ва судя М. Исоев дар асоси навиштаҳои ман парвандаро ба фоидаи ҷавобгар, яъне Қурбонов ҳал кард. Маҷбур шудам ба прокуратураи вилоят ариза нависам.

Прокурори вилоят М. Икромов хуҷчатҳои пешниҳоднамудаи маро санҷида, маълум кард, ки онҳо яқоя амал кардаанд ва беасосии хуҷчатҳоро исбот намуд. Ё. Абдулхайров фикр накард, ки қайди ман аз соли 1994

асту ба шуъбаи шиносномадиҳӣ ман соли 1988 ба кор омада будам. Пас худатон хулоса бароред, ки соли 1994 ман дар он ҷо кор накарда, чӣ тавр худам худамро дар қайд мемондаам? Абдулхайров он қадар азоберо ба ман дод, ки то ҳол ба ёд меораму ашқ аз чашмонам ҷорӣ мешавад.

Парвандаро ба Суди Олӣ супурданд. Суди Олӣ ҳалномаи судяи Суди вилоят М. Исоев ва хулосаи прокурори вилоят Исмоиловро санҷида, парвандаро барои аз нав дида баромадан ба суди вилоят баргардонд.

Пойҳоям аз даводавҳои зиёд дард мекарданд. Ба беморхонаи шаҳраки тиббӣ (Медгородок) рафтам. Духтурон гуфтанд, ки ҷарроҳӣ намудан лозим аст ва санаи 3.05.2013 пои ростамро ҷарроҳӣ карданд.

Ҳам аз дард, ҳам аз алам мегиристам. Парвандаро ба судяи суди вилоят З. Собиров супурданд. Баъди чанд моҳи омӯзиш парванда ба фоидаи ман, яъне даъвогар ҳал шуд.

Аммо, прокуратураи вилоят ба Суди Олӣ аризаи норозигӣ навишт. Инчунин сардори идораи нотариалии шаҳри Норақ Маҳмадалӣ Шокиров низ нисбати ман ба Суди Олӣ аризаи эътирозӣ навишт.

Санаи 24.04.2014 сол Т. Қурбонов дар рӯзномаи "Фараж" мақолае бо унвони "Ба доди ман расед"-ро навишт, ки саропо дурӯғи маҳз буд. Санаи 28.04.2014 бо номи "Ҳақиқат дигар аст" мақолаи ҷавобӣ навиштам.

Ҳақиқатро ошкор кардан ва ҳақ будани худро исбот кардан ба ман хеле хушвор буд. Чи қадар азобҳое кашидам, чӣ қадар оби дида рехтам, асабҳоям тамоман хароб шудаанд. Натиҷаи талошҳо буд, ки Суди Олӣ парвандаро ба фоидаи ман ҳал кард, яъне ҳалномаи суди вилоятро бе тағйир монд, ки аз хурсандӣ чӣ кор карданамро намедонистам.

Пас аз ҳамина қадар азобҳо, 6 соли кашмакашиҳои азоби, хонамро пас гирифтам. Бовар кардам, ки воқеан як рӯз ҳақ ба ҳақдор мерасидааст. Танҳо бояд мубориза бурда...

Гулбахор ИБРОҲИМОВА,
сокини шаҳри Норақ

"ШИРЛАЙН" – ДАВОИ САД БЕМОРИ! ШИҶО МЕЁБЕМ ВА ҲАРОБ МЕШАВЕМ!

Олимони Русия истеҳсоли давои набототи "Ширлайн"-ро ба роҳ монданд, ки ҷиҳати табобати маҷмӯи бемориҳои зиёд, аз қабилҳои бемориҳои **узвҳои ҳозима** дар марҳилаи оғозшавӣ, **бемориҳои қисматҳои поёнии рӯдаи гафс (бавосир), бемориҳои гинекологӣ ва урологӣ тавсия гардида, ба бартарифосии заъфи талҳадон, тозакунии организм ва табобати комплексӣ барои харобшавӣ, рафъи қабзияти музмин**, барқарор намудани норасоии организм ба минералҳои ҳаётан муҳим ҳангоми пайдошавии талаботи бештар ба онҳо - дар давраи инкишофи организм, араққунии барзиёд, қайъ кардан ва дарунравӣ мусоидат менамояд.

"Ширлайн" хушкидаи омехтаҳои таркиби оби кӯли Шира аст, ки маҷмӯи наҷиби макро ва микроэлементҳо (**калий, натрий, калсий, магний, мис, литий, алюминий, манган, бром, нуқра, фосфор**) буда, дар об ҳалшаванда аст. "Ширлайн" дорои хусусиятҳои зиддиинтиҳоби, антибактериявӣ, талхарониву пешобронӣ буда, ба муназзамшавии фаъолияти ҷигар, меъдаву рӯда ва гурдаҳо мусоидат мекунад.

Ҳамчунин дар ҳолатҳои асабонияти зиёд, бехобӣ ва бемориҳои асаб тавсия гардида, пайдошавии оянҷҳоро пешгири менамояд ва пӯсти рӯйро нарму зебо мегардонад. Ҷиҳати табобати бавосир (геморрой) низ истифода бурда мешавад. Нархи фурӯш 36 сомонӣ **АЗ ДОРУХОНАҲО ХАРИДОРӢ НАМОЕД! ИСТЕЪМОЛИ БЕТАНАФУСИ ОН ДАР ТӢЛИ НА КАМТАР АЗ 20 РӢЗ ХАРОБШАВИИ ИНСОНРО ТО 5 КГ АЗ ВАЗНИ ЗИЁДАТӢ РАҲӢЙ МЕБАХШАД.**

ФАРОНСАВИҶО ЧОРАИ ВИТИЛИГОРО ПАЙДО НАМУДАНД

Бемории **ВИТИЛИГО** (сафедшавии пӯст) дар гӯшаву канори оламони одамони зиёдро ташвиш медиҳад. Гарчанд он бемории дарднок ва гузаранда нест ва озоре ба ҷисми инсон намерасонад, вале таъсири равонии он басо харобиовар аст: **ВИТИЛИГО** рӯҳу дил ва асаби шахси беморро ноорому нороҳат ва хаста гардонида, ӯро аз ҷамъияти одамони дигар дур месозад. Давоҳое, ки мутахассисони пажӯҳишгоҳи "КЕРМЭН"-и Фаронса ихтироъ кардаанд, қодир аст ин беморию шифо бахшад. Ин давоҳо "**ВИТИКОЛО**"-гели рӯпӯшкунандаи доғҳои сафед ва "**ВИТИКС**" гел ва таблетка -воситаи барқароркунандаи меланин аст, ки норасоии он боиси пайдошавии доғҳои сафед мегардад. Ҳар беморе, ки имкон дорад, аз ин ду даво истифода бубарад, аз зарарҳои равонии **ВИТИЛИГО** комилан эмин гардида, аз беморӣ шифо меёбад.

ВИТИКОЛО-ро бо ҷуткачаи махсуси дохили куттиаш ба рӯи доғ ба андозае молидан лозим аст, ки ранги он ба ранги муқаррарии пӯст монанд гардад. **ВИТИКОЛО** то 6 рӯз таъсири худро нигоҳ медорад. Пас аз он гелро аз нав ба доғҳо молидан зарур аст. Истифодаи **ВИТИКС**- гел ва таблетка паҳншавии доғро боздошта пӯсти сафедшударо табобат ва барқарор менамояд. Мӯҳлати табобат барои доғҳои нав бавучудномада то 6 моҳ ва барои доғҳои ки 5-10 сол инҷониб вуҷуд доранд, 1,5 сол аст. Истеъмоли **ВИТИКС** - таблетка (ҳаб) раванди табобату барқароршавии доғҳои сафедро метезонад. Вале истеъмоли он барои занҳои ҳомила ва кӯдакони то 10-сола манъ аст. Давоҳо маҳдудият ва таъсири манфӣ надоранд ва ҳоло онҳоро аз дорухонаҳои Тоҷикистон (дар Душанбе бо телефонҳои 917-03-91-34; 938-07-89-03, дар Суғд бо телефони 927-49-33-47) низ харидорӣ кардан мумкин аст. **Нархи давоҳо** аз 280 то 310 сомонӣ. Биштобед ва аз ин мӯъҷиҷаҳои фаросавӣ бенасиб намонед!

-Шуморо чун шоири ҳойкусаро мешиносанд. Мехостам назаратонро ба ин навъи шеър иброз доред. Ба хонандагони тоҷик, ки бо навъҳои суннатии шеър одат кардаанд, ҳойку бегона наменамояд?

-Ҳойку ин як жанри шеъри ҷопонист. Ҳойку иборат аст аз 17 - 18 ҳиҷо ва дар се сатр навишта мешавад. Сатри аввалу саввум 5 ҳиҷоӣ ва сатри дувум 7 ҳиҷост. Ҳудуди 2 ҳазор сол пеш ҳойку як ҷузъи тонко - жанри дигари шеъри ҷопонӣ буд. Дар қарни 16 се мисраъ аз тонко ҷудо шуд ва ҳойкаӣ ё ҳойку ном гирифт. Ва боз қоидаҳои дигар низ дорад. Аммо ин шумори ҳиҷоҳо дар ҳойкуи ғарбӣ риоя намешавад. Хеле сода менамояд гуфтани се мисраъ ба назари аввал. Вале ин кори сангинест. Масъулияти бештареро талаб мекунад, вақте аз вожаҳои кам кор мегири. Бубинед, вақте Масаоки Сики-шоири машхури Ҷопон дар бораи Басё, ки ҳазорҳо ҳойку эҷод кардааст, меғӯяд: "аз кулли ҳойкуҳои Басё танҳо камтар аз 200-тои он ҳойку аст, дигари он навиштаҳои примитивӣ мебошад", ҳоҷати ҳарф задан дар бораи дигар шоирони ҳойкусаро наменамонад.

Ҳойку ба хонандагони тоҷик албатта, бегона хоҳад намуд ва ҳам ағлаби онҳо онро қабул нахоҳанд дошт. Ин табиист. Ҳар чизи нав ба муқовимат рӯбарӯ хоҳад шуд. Аммо бовар дорам, ҳойку охира-охира ҷои худро дар адабиёттамон ишғол хоҳад кард.

Ва албатта хоҳанд гуфт, мо рубоӣ дорем, дубайтӣ дорем, ғазал дорем ва ба ҳойку эҳтиёҷ нест. Аммо ин гуна фикр иштибоҳӣ саҳт аст. Пас биёед дoston нанависем, повест нанависем, роман нанависем, очерк нанависем, шеъри наву сафед нанависем, чун ин жанрҳои адабӣ ҳам моли мо нестанд.

Бештари онҳое, ки аз ҳойку бадашон меояд, аслан аз анвоъи шеъри суннатии мо низ оғаҳии хуб надоранд.

Ҳойку аз фардбайту рубоиву дубайтӣ ба кулли фарқ мекунад. Ҳойку вақте ба адабиёти халқ ворид мешавад, рӯҳияи он халқро дар худ инъикос мекунад.

-Тавре хабар дорем, шумо дар чандин шабнишҳои адабии он ҷо ширкат дош-

Бахтиёр Аминӣ: «ТАНҲО ФАРҲАНГИ АСИЛ ПАЙВАНДГАРИ ҚАЛБҲОСТ»

Чанде пеш дар шаҳри Одессаи Украина маҷмӯаи шеърҳои шоири ҷавону боистеъдоди тоҷик Бахтиёр Аминӣ бо забони русӣ зери унвони "Твоя модная улыбка" нашр шуд. Ин шоири ҷавон бо забони тоҷикӣ ва русӣ шеър менависад ва то кунун 3 маҷмӯаи шеърҳои ӯ интишор ёфтааст. Ӯ дар жанри ҳойкуи ҷопонӣ шеър эҷод мекунад. Мо бо шоир суҳбате анҷом додем, ки онро ба шумо ироа мекунем.

тед. Фазаи адабии он ҷо дар тафовут бо фазаи адабии кишвари мо чӣ вазъ дорад?

-Муносибати мардум бо адабиёт хуб аст. Дар маҳфилҳои адабие, ки ширкат доштам, аз ман хоҳиш мекарданд, ки бо забони форсӣ-тоҷикӣ шеър хонам. Албатта, касе забони моро намефаҳмид, вале шефтаи шевоии забонамон мешуданд. Меғуфтанд, ҳатман ин забон бояд забони шеър бошад.

Фазаи адабии он ҷо солим аст. Касе рафиқи шоир ё нависандаашро бардурӯғ таъриф намекунад ё пешгуфторе ба хотири ҳаммаҳал ё дӯст будан наменависад. Маҳфилҳои адабӣ ва рӯнамоии китобҳои нав дар осорхонаву қаҳвахонаҳои адабӣ ва студияҳои эҷодӣ мегузаранд. Қариб ҳар ҳафта як маҳфилӣ адабӣ баргузор мешавад. Касеро иҷборӣ ба ин маҳфилҳо намеоранд. Мефаҳмед манзурӣ ман чист (*механдад*). Яъне маҳфилҳо на он таврест, ки дар маҳфилҳои адабии мо аз ректори донишгоҳҳо хоҳиш кунанд, то донишҷӯи фиристанд барои пур кардани толор... Ва онҳое, ки маҷбур меоянд, як умр ба шеър шоирон нафрат хоҳанд дошт.

-Шумо узви Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон ҳастед. Ба фикратон аъзои иттифок чӣ коре бояд бештар анҷом бидиҳанд?

-Иттифоқи нависандагон бояд бештар бахши тарҷимаро тақвият диҳад. Мо ба тарҷумонҳое, ки аз забони форсӣ-тоҷикӣ ба дигар забонҳои дунё тарҷима кунанд, саҳт ниёз дорем. Осори шоирону нависандагони хуби мо бояд тарҷима ва муаррифӣ карда шаванд.

Обрӯ ва шуҳрат пайдо кардани ин адибон танҳо ба нафъи Тоҷикистон асту бас. Ин корро дар зиндагии онҳо бояд кард. Танҳо фарҳанг аст, ки зуд ба дили дигар халқҳо роҳ меёбад ва барои ҳамеша боқӣ мемонад ва имиҷи давлати моро боло мебарад. Иттифоқи нависандагон, ки муассисаи давлатист, бояд дар ин самт хуб кор кунад.

Бубинед, давлатмардони мо ифтихор мекунанд, вақте нафаре дар мусобиқаи варзишӣ медали тилло мегирад ва ба гуфти худашон Парчами Тоҷикистонро дар арсаи ҷаҳонӣ боло мебардоранд. Аммо парчами адабиёту фарҳангро нодида мегиранд. Ин парчам агар як бор афрохта шуд, дигар сарозер нахоҳад омад. Барои мисол, коре, ки як суруди Далер Назар барои имиҷи Тоҷикистон мекунад, садҳо муассиса наметавонад анҷом бидиҳад. Бояд ин ҳамаро қадр кард.

Ва айнан ҳамин гуна корро як китоби нағз ҳам метавонад анҷом диҳад. Вақте аз фарҳанг ҳарф мезанем, бояд зиндадорандагони фарҳангро низ эҳтиром кунем.

-Шумо соли 2012 дар Машварати умумичумхуриявии ИНТ ширкат доштед. Ҳойкуҳои шуморо устодони шеър чӣ гуна пазируфтанд?

-Бале, соли 2012 дар Машварати умумичумхуриявии ИНТ ширкат доштам. Доварони гурӯҳи мо устодон Мӯъмин Қаноат, Аскар Ҳаким, Раҳмат Назрӣ, Муҳамадалӣ Аҷамӣ, Зулфия Атой ва Мубашшир Акбарзод буданд. Он ҷо ман чанд верлибр ва шеъри кӯтоҳ хондам. Истиқболашон хуб буд. Як қиссаи аҷиб ҳам шуд. Рӯзи аввал як ҳамгурӯҳи мо шеъре

ТВОЯ МОДНАЯ
УЛЫБКА

хонд. Устод Аскар Ҳаким саҳт танқид карданд ва гуфтанд: "Ин шеър нест. Тақрори гуфтаҳои ҳазор сол ва он ҳам ноухдабароёна. Ку чӣ касе аз миёни шумо метавонад шеъре хонад, ки ба мо писанд ояд. Агар писанд омад, ман ҳамаро ба рестурон даъват хоҳам кард ва хар чӣ хоштед, фармоиш диҳед, пардохт аз ман." Ман аз ҷоям баланд шудам ва ба устод Аскар Ҳаким китоби шеъргонаҳоямро тақдим кардам ва гуфтам: "Устод, агар дар ин китоб шеър наёфтед, маблағи зиёфати рестуронро ман пардохт мекунам." Устод Аскар Ҳаким китобро боз карданд ва шеъргонаи аввалро, ки "Таронаи Орзу" ном дорад, хонданд ва гуфтанд: "Ин шеър аст. Ҳамаи шуморо ба рестурон даъват мекунам..."

Устод Раҳмат Назрӣ ҳамеша назари нек доштанд. Дигар устодон низ назарашон хуб буд.

-Оё ҳойку метавонад посухгӯи ниёзҳои мардум бошад?

-Албатта метавонад. Ҳойку барои адабиёти мо як шакли шеъри нав асту дигар ҳеҷ. Ва дар ҳама шакл мешавад аз дарду ранҷу мушкили мардум гуфту навишт. Мушкил дар дигар ҷост. Мушкил доштан ё надоштани чашми ниёзбин аст.

- Барои суҳбати ҷолиб ташаккур.

Мусоҳиб Толиби ЛУҚМОН

Азоб-дида	Оби маъданини ватанӣ				Тамғай тайёраи аврупоӣ				
		Моҳии хунхори Амазонка	Тамғай тайёраи ИМА	Абу-алӣ ...и Сино	...О – футбол-бози ка-мерунӣ	Чойгаҳи хоб		Номи Шри-Ланка то с.1972	
		Сербия қисми ка-дом дав-лат буд?	Зид, чаппа	Заҳм, ҷароҳат	Ва-рам	Дарё дар ҶТ	Бои-гарӣ, до-рой	Теппа, ба-ландӣ	
		... ва Зу-лайхо	Устои оҳан	... да Винчи, рас-соми ита-лиявӣ	Ха-тар	Кӯҳзод, нави-санда	Пойтахти Бошқирдисто-ни ФР	Шӯъбаи ...и андоз	
	Санги қиматбаҳо		Чамъи оли-мон	Шаҳр-бандари машхури Ҳиндустон	Асбо-би рӯзгор	Даъ-ват ба намоз			
Пойтах-ти Банг-ладеш	Таш-ки-лоти вар-зишӣ	Яке аз бо-зиҳои дӯстдо-штаи амри-коӣҳо	Хӯроки каргас	Яроқи каж-думу занбӯр					
Хомӯш	Барқарорӣ, пойдорӣ	... Рус-тавели, адиби гурҷӣ	Ка-фил	Халос, озод					
Порчаи хурдта-рини на-вори кино	Шибит (русӣ)	Ги-лин	Мар-думи оддӣ	Хо-нум, бе-гим	Ба-ланд-тарин пар-даи овоз	Муҳтоҷ	Июн, июл		
Зинапоия ҳавопаймо		Дуредгар, ҷубтарош				Идо-рай давлат			
	Холӣ, махрум								

Аз ҳаёти бузургон

Овардаанд, ки Шайхурраис Абӯалӣ ибни Сино рӯзе бо кавкаба (ароба)-и вазорат мегузашт. Чоқканеро ба кори хеш машғул дид, ки ин шеър бо овози баланд меҳонд:

**Гиромӣ доштам, эй нафс, аз онат,
Ки осон бигзарад дар дил ҷаҳонат.**

Шайх табассум кард ва ба ӯ фармуд:
-Алҳақ, хуб нафси худро гиромӣ доштай, ки ба чунин шугли паст дучор сохтай. Чоққан даст аз кор бикашид ва рӯй ба Шайх карду гуфт:

-Нон аз шугли паст меҳӯрам, ки бори миннати шайху раис нақашам.

Аз "Ҳазору як хикояти таърихӣ"
***

Масъуди раммол (донандаи илми рамл, фолбин) дар роҳ ба Маҷдуддини Хумоюншоҳ расид. Хумоюншоҳ пурсид, ки:

-Чӣ корӣ?

Гуфт:

-Чизе намекорам, ки ба кор ояд.

Гуфт:

-Падарат низ чунин буд. Ҳаргиз чизе

накишт, ки ба кор ояд.

Аз "Рисолаи диқушо"-и Убайди Зоқонӣ
***

Чун Искандар Мақдуниро фатҳи шаҳре, ки дар он зода шуда буд, муяссар гардид, ба зиёрати Диоген, ҳакими ягонаи асри хеш рафт. Ҳақимро ҳақир (нотавон, заиф) ёфт. Пой бар ӯ заду гуфт: -Барҳез, ки шаҳри ту дар дасти ман фатҳ шуд.

Ҷавоб дод:

-Фатҳи шаҳрро одати шоҳон аст ва лагад задан кори харон.

Аз "Ҳазору як хикояти таърихӣ"
***

Шайх Абӯсаиди Абулхайр бо муриде ба роҳе мерафт. Зимистон буду шайх побараҳна. Мурид ирода кард фӯтаи худро дуним кунад ва ниме ба шайх бидиҳад, баъд пушаймон шуд.

Рӯзе аз шайх пурсид:

-Фарқ миёни васваса ва илҳом чист?

Шайх гуфт:

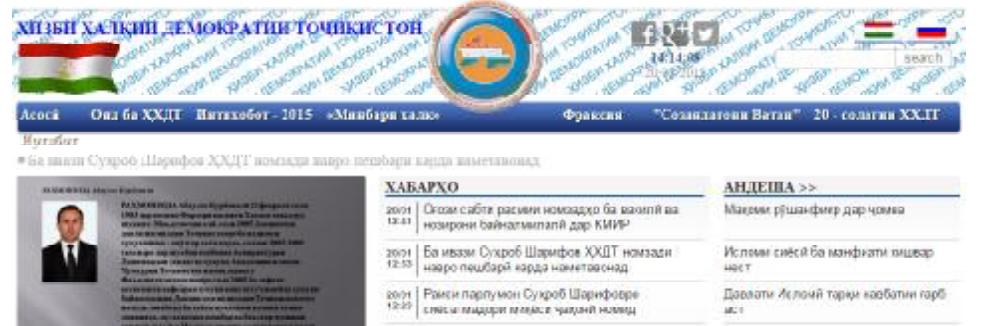
-Илҳом он буд, ки ниме аз фӯтаи худро ба пойи ман бипечӣ, васваса он буд, ки баъд пушаймон шавӣ.

Аз "Ҳазору як хикояти таърихӣ"

АЗ СОМОНАҶОИ РАСМИИ ҲИЗБИ ХАЛҚИИ ДЕМОКРАТИИ ТОҶИКИСТОН ИСТИФРОДА БАРЕД!

Ҳамватанони азият! Шумо метавонед дар реҷаи мустақим (on-line) 24 соат ба рақами 224-49-31, почтаи электроники tribun.tj@mail.ru бо мо дар тамос бошед, ё ба сомонаҷои расмии ҳизбӣ www.tribun.tj, www.hhdtkhatlon.tj, www.hhdtsughd.tl, www.hhdttushande.tj ворид шуда, мубодилаи иттилоъ намоед.

Суроғаи мо: кӯчаи Рӯдакӣ 107, "Кохи Ваҳдат".

Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон - эътимодбахши ояндаи ободу осудаи Шумо!

Варзиш

«ВАРЗИШ - СПОРТ»

ВАРЗИШГАРОНИ

БЕҲТАРИНРО ҚАДР КАРД

Ҳафтаномаи соҳавии "Варзиш - Спорт" беҳтарин варзишгарони соли гузаштаро муайян намуда, онҳоро бо туҳфаҳои хотиравӣ қадр кард.

Маросими ҷоизасупории беҳтарин варзишгарони соли 2014 рӯзи 1-уми феввали соли равон дар шаҳри Душанбе баргузор гардид.

Аз миёни 10 варзишгари интихобнамудаи ҳафтаномаи "Варзиш - Спорт" гурзпартои машҳури тоҷик-Дилшод Назаров беҳтарин варзишгари соли 2014 эътироф гардидааст.

Дар рӯйхати ҳафтаномаи "Варзиш - Спорт" се нафар бозигарони тими "Истиклол"- Дилшод Восиев, Нуриддин Давронов ва Хуршед Маҳмудов мудда-

иёни унвони беҳтарин бозигари сол-2014 шомил шудаанд, ки аз рӯи натиҷагирӣ ниммуҳофизатгар- Хуршед Маҳмудов беҳтарин футболбоз эътироф шуд.

Дилшод Восиев, ҳамлагари дастаи "Истиклол" ҷоизаи беҳтарин нишонзани чемпионати соли гузаштаи Тоҷикистонро соҳиб шуд.

Ба унвони беҳтарин мураббии сол сармураббии "Истиклол" Мубин Эргашев, аз "Далерон-Уротеппа" Маҳмадҷон Ҳабибуллоев ва аз "Хучанд" Нуъмонҷон Юсупов интихоб гардида буданд, ки аз рӯи натиҷаи овоздиҳӣ Мубин Эргашев беҳтарин мураббии сол эътироф шуд.

Зери роҳбарии ин сармураббӣ тими "Истиклол"-и Душанбе дар мавсими футболи соли гузашта барандаи Суперҷому Ҷоми Тоҷикистон гардида, инчунин унвони чемпиониро низ ба даст овард.

Президенти Федератсияи футболи Тоҷикистон Рустами Эмомалӣ барои саҳми босазояш дар рушду инкишофи футболи кишвар бо ҷоизаи махсуси ҳафтаномаи "Варзиш-Спорт" сарфароз гардонид шуд.

Ҳамчунин дар номинатсияҳои дигари ҳафтаномаи мазкур, Ширин Набиева (таеквандо ИТФ) беҳтарин варзишгари наврас дар соли 2014 эътироф гардид.

Ибодуллоҳи ТОҶИР

Дар аҳдаш содиқ буд

КУМИТАИ Иҷроияи Марказии ҲХДТ ва Кумитаи иҷроияи ҲХДТ дар вилояти Суғд бо андӯхи зиёд хабар медиҳад, ки рӯзи 28 январӣ соли 2015 марги нобаҳангом дар синни 64-солагӣ риштаи умри раиси кумитаи иҷроияи ҲХДТ дар шаҳри Қайроққум Содиқ Миробидович Ҳомидовро гусаст.

Содиқ Миробидович Ҳомидов 1 октябри соли 1951 дар шаҳри Исфара таваллуд ёфтааст. Пас аз хатми мактаби миёна соли 1968 ба Университети давлатии Тоҷикистон (ҳозира Донишгоҳи миллии Тоҷикистон) дохил шуда, онро бомуваффақият соли 1973 бо ихтисоси муҳандис-гидрогеолог хатм кардааст. Фаъолияти меҳнати Содиқ Миробидович дар Экспедитсияи шимолии Тоҷикистон ба ҳайси техник-гидрогеолог оғоз ёфтааст.

Аз соли 1975 то соли 1987 фаъолияти ҳизбӣ ва давлатии ӯ дар вазифаҳои мудирӣ шӯъбаи ташкилотҳои комсомолии шаҳри Қайроққум, инструктор, мудирӣ шӯъбаи саноат ва нақлиёти кумитаи шаҳрии ҳизбӣ, раиси иттифоқи касабаи Кони маъдани Консой идома ёфт. Солҳои 1987 - 2002 дар

вазифаи раиси кумитроияи Шӯрои вакилони халқӣ шаҳраки Сирдарё кор кардааст.

Солҳои 2002-2005 ба ҳайси муовини озоди раиси кумитаи иҷроияи ҲХДТ дар шаҳри Қайроққум фаъолият бурдааст.

Аз соли 2005 то охири умраш Содиқ Миробидович раиси Кумитаи иҷроияи ҲХДТ дар шаҳри Қайроққум буд.

Воқеан, Содиқ Миробидович Ҳомидов, аз ҷумлаи инсонҳои зиндадил, одамшинос, донишманду фозил ва масъулиятшинос буда, ҳар кору пайгоре, ки анҷом меод, ба хотири ҳизб, дар заминаи садоқати ҳизбӣ ва баҳри гулгулшукуфии диёри азизамон равона карда мешуд.

Кумитаи иҷроияи марказии ҲХДТ ва Кумитаи иҷроияи ҲХДТ дар вилояти Суғд ба аҳли оила ва хешовандони марҳум изҳори тасаллият намуда, барояшон аз даргоҳи Худованд сабри ҷамил меҳоянд.

**КИМ ҲХДТ,
Кумитаи иҷроияи ҲХДТ
дар вилояти Суғд**

Раёсат ва аҳли кормандону омӯзгорони Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон ба ректори донишгоҳ Шоев Нуралӣ Наботович бино ба даргузашти

БАРОДАРАШ

Наботов Насрулло Наботович изҳори ҳамдардӣ намуда, ба наздикон ва пайвандони марҳум аз даргоҳи Илоҳӣ сабри ҷамил хоҳонанд.

ЭЪТИБОР НАДОРАД

Аминӣ Исфандиёри Баҳманёр, ки бо шаҳодатномаи № 0072960, РЯМ 0430152195 соҳибкорӣ дошт, фаъолиятро қатъ мекунад.

Шаҳодатномаи техникий манзили истиқомати Боев Гулмирзо тахти №9618, воқеъ дар деҳаи Элоки ҷамоати деҳоти шаҳраки Мирзо

Турсунзодаи ноҳияи Рӯдакӣ бо сабаби гум шуданаш эътибор надорад.

Шаҳодатномаи техникий манзили истиқомати Расулов Азиз тахти № 5705, воқеъ дар деҳаи Чоряккорони ҷамоати деҳоти Чоряккорони ноҳияи Рӯдакӣ бо сабаби гум шуданаш эътибор надорад.

Рӯзномаи моҳи декабри соли 1994 тахти рақами 309 дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шудааст.

Ба хотири гуногундешӣ матолибе низ нашр мешаванд, ки идораи рӯзнома зимнан метавонад бо муаллифони ҳамақида набошад ва масъулияти онро ба дӯш нагирад.

БАРОИ МАЪЛУМОТ:

Дастгоҳи КИМ ҲХДТ - | **Идораи рӯзнома**
тел.: 224-23-90, 224-83-72, 224-49-29, | тел.: 238-72-10, 238-54-61, 238-79-07,
221-63-21, факс: 224-27-59 | факс: 227-44-94

www.tribun.tj | E-mail: minbarihalk@bk.ru

Муовини сармуҳаррир оид ба тиҷорат:
Хусрав Дӯстов

ҲАЙАТИ ЭҶОДӢ:

Котиби масъул: Маъруфҷон Маҳмудов
Мухаррири масъул: Алиҷон Ҷураев
Хабарнигорон:
Ҷумъа Қуддус, Толиби Луқмон, Ибодуллоҳи Тоҳир
Масъули ҷоп: Мирзоалӣ Юнусов
Хуруфчинон: Ҷамила Аҳмадова, Гуландом Раҷабова
Мусаххех: Сабоҳат Худоёрбекова,
Суратгир: Тухтамурад Рӯзиев
Саҳифабанд: Фирдавс Таушаров

НИШОНИИ МО:
734018, ш. Душанбе,
х.бони Саъдии Шерозӣ, 16.
Индекси обуна:
68910

Мақони ҷоп:
нашриёти «Шарқи озод».

Теъдоди нашр:
49190 нусха

НАШРИЯИ МАРКАЗИИ ҲИЗБИ ХАЛҚИИ ДЕМОКРАТИИ ТОҶИКИСТОН

Минбари ХАЛҚ

www.minbarihalk.tj
E-mail: minbarihalk@bk.ru

Сармуҳаррир
Бахтиёр ҲАМДАМОВ